

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMER

Izgatott Albion

A közmondásosan egykedvű Anglia már nem nyugodt. Van is ok bőven, hogy elveszítse hidegvérét. Bomba-robbanások léghőben leirhatatlan izgalom közepette folynak a tárgyalások a világ legelső parlamentjében, ahol még egy hangosabb szó, egy élénkebb taglejtés is „shocking” volt mindeddig. Titokzatos merényletek követik egymást. Újabb jelentés szerint Frankley városkában villanyoszlopokhoz kötözve ismét bombákat fedeztek fel, a belfasti temetőben is bomba robbant, Dublinban Chamberlain fia ellen intéztek merényletet, a westminsteri egyházat pedig rendőri különítmény őrzi a romboló szándék ellen. A pusztító, titokzatos indulat tehát már a temetőket, a holtak utolsó pihenőhelyét is célba veszi, sőt nekítámad még az Isten házában, az oltárnak is. És történik mindez a brit világbirodalom szívében, Angliában, amely egy világérsznel nagyobb területet uralt és kormányzott mindeddig varázslatosan könnyed diplomáciával. Igen, a brit világbirodalom egy külön világ. Területe a föld egy negyedrészét foglalja el és alattvalói ötszáz millió lelket számlálnak. A brit kolóniákban hetven millió fehér él, főleg angolok, a többi háromszázhatvan millió indus és ceyloni, negyven millió afrikai néger, hat millió arab, hat millió maláj, egy millió kínai és polinézai, sőt százezer vörösbőrű is, akik nomád törzsekben élnek Kanadában. Minden szélességi fok alatt ott található az angol hatalom szférája, minden klíma, minden vallás és minden faj megtalálható e csodálatos hatalmi építmény boltozata alatt, ahol sohasem nyugszik le a nap. Minden hiten imádják Isten a brit világbirodalom népei. Vannak ott brahmanisták, hinduk, mohamedánok, keresztények, buddhiszák, animisták, minden más fajtak szekták és seregestől a különböző fétis-imádók. De minden gazdagság és gazdasági erőforrás is kimeríthetetlen mennyiségben ömlik mindenünne a messi anyországra. Ausztrália és Újzélend szolgáltatja a világ legnagyobb gyapottermését, Délafrikából és Ausztráliából árad az össz-aranytermés hetven százaléka, ugyancsak ott találhatók a legcsodálatosabb gyémántok, India viszont a smaragd és rubin hazája. Gabonát határtalan mennyiségben szolgáltat Kanada, a maláj felszigetek szolgáltatják a világ összes kaucsuktermésének ötven százalékát. A kakaó és a tea szintén az angol monopóliuma. Talán felesleges is folytatnunk. Mind az öt világrész Angliának dolgozik és így lehetséges, hogy ötven millió ember tud fényesen megélni egy ködös és terméketlen rideg szigeten, amely egyként még husz millió lakos tengődő létét is aligha tudná biztosítani. A legcsodálatosabb, legművészebb alkotások közé tartozik a brit világbirodalom. Valóban példátlan teljesítmény, hogy egy törpe kisebbség így be tudja szervezni legfényűzőbb igényei kielégésére is az egész világot. És, ha ez sikerült, annak legfőbb oka, hogy évszázadokon át a londoni ködön át misztikus fényben sugárzott az anyországi hatalma, töretlen tekintélye. Most azonban ez a gloria törést kapott. Bombák robbannak, szörnyű izgalom lett urrá a mindig oly fénségesen egykedvű Angliában. S London nemcsak önmagáért aggódik, hanem aggódik sok egyébért is e pillanatban. Hogy mit szól hozzá az indiai császárság, a domíniumok, a protektorátusok, mandátumok és kondomíniumok ha meglátják az átfutó nyugtalanságot az uralkodó ország mások oly márványosan fénséges vonásain? Voltak és vannak a határtalan brit világbirodalomban mindig bajok. De ezek a robbanó bombák az anyországot érték, a hátgerincet, amely ennek a csodálatos szervezetnek fő tartóoszlopa. Érthető tehát, ha óriási izgalom dúl az angol politika fellegvárában, a parlamentben.

(Flaneur).

Magyar—jugoszláv közeledés a bélyei tárgyalások eredménye

Szombaton Ciano gróf Belgrádban lesz. — Az olasz sajtó nagy eredményeket vár a tárgyalásoktól. — Gafencu külügyminiszter személyét melegen méltatja a magyar kormány félhivatalosa

Belgrádból jelentik: Ciano gróf olasz külügyminiszter jugoszláviai látogatását úgy a nyugateurópai, mint a közép-európai államok nagy figyelemmel kísérik. Hivatalosan Ciano vadászni jött Jugoszláviába, ahol Sztójadinovics miniszterelnök vendége, azonban mindenki tudja, hogy a látogatás tulajdonképpen célja fontos politikai kérdések megbeszélése, amit sem Rómában, sem Belgrádban nem is titkolnak. A csütörtöki bélyei vadászat délelőtt 10 óra 30 perctől délután 17 óra 30 percig tartott. A három haitás során 250 apró vadat, főként nyulat és rókat lőttek. Ciano gróf kitűnő vadászának bizonyult, a legtöbb róka ő lőtte. A vadászatról a két miniszter és kísérete az egykori főhercegi vadászlakba tér vissza. A harmadik haitás után Ciano gróf és Sztójadinovics másfél órás megbeszélést folytattak. A tanács-

kozás befejeztével Sztójadinovics megmutatta vendégének az uradalmat, amely többek között 120 kilométeres, saját vasúti hálózattal és 190 kilométer hosszú telefonhálózattal rendelkezik.

ELMARADNAK A HIVATALOS ÜNNEPSÉGEK

Ciano jugoszláviai látogatásáról és tanácskozásairól csak holnap adnak ki hivatalos közleményeket. Szombaton Ciano Belgrádba érkezik és résztvesz a Petric mellett rendezendő vadászaton, majd kihallgatáson jelenik meg Pál régenshercegnél, aki ebéden is vendégül látja. Sem a jugoszláv miniszterelnök, sem pedig az olasz követség nem rendeznek nagyobb fogadást a külügyminiszter tiszteletére és ezzel is kifejezésre akarják juttatni a látogatás és a tanácskozás intim jellegét.

Bizakodó az olasz közvélemény

Rómából jelentik: Az olasz lapok nagy lelkesedéssel írják Ciano jugoszláviai látogatásáról és tárgyalásait a legnagyobb optimizmussal és határtalan bizalommal kísérik. A tárgyalások anyaga felőle minden dunavideki kérdést. A tárgyalásoknak Magyarországra nézve nagy fontossága van, de fontos része a tanácskozásoknak az ukrán-kérdés is.

A római nagy lapok elküldötték tudósítóikat a bélyei vadászatra és ezek hosszú cikkekben számolnak be az ott történtekről. Rendkívül érdekes a Giornale d'Italia mai cikke, amely azt fejtegeti, hogy politikai tekintetben Jugoszlávia és Olaszország között már nincsenek megvitatásra szoruló kérdések és ebben a tekintetben új megegyezés nem várható. Hangsúlyozza, hogy

Jugoszlávia a francia—olasz vitában és a spanyol kérdésben semleges álláspontra helyezkedik.

A szovjettel szemben, anélkül, hogy csatlakozna az antikommunista egyezményhez, továbbra is megtartja elutasító magatartását.

A MAGYAR SAJTÓ ELISMERÉSE GAFENCURÓL

Ugyancsak nagy cikket foglalkozik a budapesti Pester Lloyd is az olasz—jugoszláv tárgyalásokkal és kitér Romániára is. A lap annak a felfogásának ad kifejezést, hogy semmi sem szorgalmazható jobban azt a kettős célt, amely egyrészt a Jugoszlávia és Magyarország, másrészt a Románia és Magyarország közötti viszonyban

enyhülést hozhat, mint a kisebbségi problémák kielégítő módon való megoldása.

Ami Gafencu külügyminiszter személyét illeti, megállapítható, hogy kijelentéseiből korrekt elgondolás tükröződik vissza. A lap szerint Gafencu személye bizonyos garanciákat jelképez és ezt Magyarország nem hagyhatja figyelmen kívül.

Az erdélyi magyar kisebbség vezetőinek tanácskozásai a román kormánnyal eredménnyel végződtek, aminek következtében a magyarok csatlakoztak a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalához. A Pester Lloyd így végzi cikkét: „Bizalommal várjuk a román kormány olyan rendelkezéseit, amelyek hozzájárulhatnak a kölcsönös viszony tisztázásához.

A FŐCEL: A MAGYAR—JUGOSZLAV KÖZELEDÉS

Párisból jelentik: A francia fővárosban általában az a vélemény alakult ki, hogy Ciano megkísérelti Jugoszláviát ugyanúgy, mint Magyarországot, hozzácsatolni a Róma—berlini tengelyhez és ugyanakkor közeledést létrehozni Belgrád és Budapest között.

Az angol sajtó meglehetősen tartózkodó magatartást tanúsít a bélyei találkozóval kapcsolatban. Abban egyetértenek a lapok, hogy Olaszország legfőbb célja a magyar—jugoszláv politikai közeledés létrehozása. A Times szerint Olaszország a diplomáciai helyzet rögzítését akarja kereszttül vinni.

Dr. Schachtot felmentették a Birodalmi Bank vezetésé alól

Helyére Funk gazdasági miniszter került. — Különleges megbízást kap dr. Schacht

BERLINBŐL jelentik: A német birodalom gazdasági újjáépítésének feladata megköveteli, hogy a gazdasági és a pénzügyi politika egységes vezetés alatt álljon. Hitler birodalmi vezér ennél fogva elrendelte, hogy a gazdasági minisztérium és a Német Birodalmi Bank vezetése egy kézbe kerüljön. A birodalmi vezér csütörtökön felmentette állásától Schacht Hjalmar dr-t, aki eddig a birodalmi bank vezetője volt és helyére Funk gazdasági minisztert nevezte ki. Schacht Hjalmar továbbra is tagja marad a német birodalmi kormánynak és reá különleges megoldások feladata vár.

Az új állampolgársági törvény február 1-én lép életbe

Öfelsége Carol király már szentesítette a törvényt, mely szabályozza az állampolgárság megszerzésének és elvesztésének módjait

Bucurestiből jelentik: Tamandi Victor igazságügyminiszter a csütörtöki napon terjesztette Öfelsége elé az új állampolgársági törvénytervezetet, amely az 1924. évi állampolgársági törvénytől több lényeges részében tér el. A törvényjavaslat Öfelsége által szentesített és így az a legközelebb megjelenik a Monitorul Oficialban és február 1-én lép életbe. Az alábbiakban az új honosítási rendszer és általában az állampolgárság megszerzésének és elvesztésének módjait a törvény sorrendjében ismertetjük.

KIK ÁLLAMPOLGÁROK?

Állampolgárságot meg lehet szerezni: a/ utódlás, b/ házasság, c/ honosítás és d/ elismerés útján. Tehát az új törvény kirekeszti az örökfoganadást által történő honosítást. Utódlás folytán román állampolgár:

1. Román állampolgár törvényes gyermekei, még akkor is, ha idegen állam területén születtek.

2. Román állampolgár törvényesített gyermekei, ha az atyáság a gyermek 21-ik életévének betöltése előtt állapított meg, még akkor is, ha a gyermek más állam területén született.

3. Román állampolgár törvénytelen gyermekei, még akkor is, ha más állam területén születtek.

A honosítás feltételei

A jövőben a honosítás minden esetre külön hozott törvénnyel történhetik. A honosítás feltételei azok, hogy a honosítandó: 1. a 21 évet meghaladja; 2. nem saját, sem a román törvények szerint ne legyen cselekvő-képtelen; 3. mondjon le előző állampolgárságáról; 4. tíz éven át lakott legyen Románia területén, számítva azon naptól, amelyen a honosítást kérte; 5. jó magavisletet tanúsítson, sem belföldön, sem külföldön büntett vagy vétség miatt elítélt ne legyen, csodálatos alatt ne álljon és ne kövessen el olyan cselekményt, amelyből következtethető, hogy a román érdekek ellen van; 6. ne szenvedjen gyógyíthatatlan betegségben; 7. a maga és családja fenntartására szükséges anyagi eszközökkel bírjon, vagy olyan képzettséggel legyen, a mellyel magát fenntarthatja; 8. külföldi állampolgárságát elvesztette, vagy azt az itteni honosítás által hazájabeli törvények szerint, azt elveszti.

A 4. és 7. pontban foglaltak alól felmentést nyerne a következők: 1. aki a román hadseregben mozgósítva volt és bátor magatartásával kiűntette magát; 2. aki hasznosnak bizonyult a román nemzetre nézve; 3. aki a román egyetemek egyiké által kibocsátott diplomával bír; 4. amennyiben a honosítás a nagykörűség elérése előtt kéri, a kérvényező itt született és nevelkedett az országban; 5. amennyiben a kérvényező 21 éves életkora után, vagy ezt megelőzően, de nősülése után egy román állampolgár örökbe fogadta, vagy a rá vonatkozó apaságot elismerték; 6. honosított román gyermeke, ha atyja honosításával az állampolgárságot meg nem szerezte, mert már nagykorú volt; 7. honosított román állampolgár neje, de azzal együtt az állampolgárságot meg nem szerezte.

A honosításnak nincs visszamenő hatálya és csak a hűségeskü letételétől kerül foganatba. A jövőben a honosítottak nem válnak azonnal egyenjogúakká az eredeti állampolgárokkal, mert nem lehetnek miniszterek, királyi helytartók, államtitkárok. Aktív és passzív választójoguk csak a honosítás eltelésétől számított hat év múlva lesz, közhivatalnokok, vagy ügyvédek csak a honosítás után teltelt öt év múlva lehetnek. A honosított neje is automatikusan honossá válik, hacsak a hűségeskü letételétől számított egy hónapon belül nem jelenti ki, hogy meg akarja tartani eredeti állampolgárságát. Ugyanígy a kiskorú gyermekek is.

ELJÁRÁS A HONOSÍTÁS ESETÉBEN

A honosítási kérvények tárgyában, a Honosítási és Elismerési Feltételeket Megalapító Bizottság dönt, amely az igazságügyminisztérium mellett működik. Elnöke a semmitőszék egyik tagozati elnöke, tagjai a semmitőszék öt tanácsosa. A bizottság mindenek előtt elrendeli, hogy a honosítási kérelem a Monitorul Oficialban, egy jól elterjedt országos lapban és a honosítandó lakhelye szerint egyik lapban meghirdetessék. Az utolsó meghirdetéstől számított 30

4. Román állampolgár által a gyermek 21-ik életévét megelőzően történt törvényesítés alapján a törvényesített gyermekek úgy tekintendők, mintha mindig román állampolgárok lettek volna, még akkor is, ha az anya az utólagos házasságkötés idején fenntartja idegen állampolgárságát.

5. Románia területén ismeretlen apától és anyától született gyermekek. Akiiket Románia területén találnak, az ellenkező bizonyításig itt születetteknek kell tekinteni.

6. Ha a házasság semmis, vagy érvénytelen, de a felek azt jóhiszeműen kötötték meg, a törvényes vagy törvényesített gyermekek apjuk román állampolgárságát megtartják.

A FELESÉG ÁLLAMPOLGÁRSÁGA

Az a külföldi állampolgárnő, aki román állampolgárral házasságot köt, román állampolgárnő lesz, hacsak saját hazájának törvényei szerint a külföldivel kötött házasság esetén nem veszti el állampolgárságát, vagy pedig a házasságkötés előtt, vagy azzal egyidejűleg az anyakönyvi hivatal előtt írásban tesz nyilatkozatot arról, hogy eredeti állampolgárságát megtartja. Semmis, vagy érvénytelen a gyermektelen maradt házasságoknál, a nő úgy tekintetik, mintha férje állampolgárságát meg sem szerezte volna.

nap múlva vehető a kérvény érdemi tárgyalás alá. Azon közhivatalnokok, amelyeknek tudomásuk van arról, hogy a kérvényező nem felel meg a kellékeknek, kötelesek erről a bizottságot értesíteni, de bármely magánszemély is elnevezheti a honosítást. A bizottság megfelelő nyomozás után dönt. Azok, akik a 10 éves időtartam alól való felüggesztést kérvényezik, eziránt tartoznak külön megkeresni az igazságügyminisztert és a felüggesztés tárgyában a miniszter dönt. Amennyiben a bizottság a honosítást kedvezően véleményezi, az igazságügyminiszter — minisztertanácsi jegyzőkönyv alapján — honosítási törvénytervezetet készít és a kérvényező tartozik az állampolgársági esküt a reá vonatkozó honosítási törvénynek megjelenésétől számított 60 napon belül letenni.

Az állampolgárság elismerése azokra vonatkozik, akik vérszerinti románok, de külföldi állampolgárok és belföldön laknak. A vérszerinti megállapításánál, a törvényes és törvényesített gyermeknél, az apa, a törvénytelenítetknél az anya származása az irányadó. Az elismerésnek vizuális hatálya van és az elismert állampolgár úgy tekintetik, mintha mindig román állampolgár lett volna.

AZ ÁLLAMPOLGÁRSÁG ELVESZTÉSE ÉS MEGVONÁSA

A román állampolgárságot elveszíteni lehet és az visszavonható. Ez a két eljárási mód egymástól különbözik. Elveszti román állampolgár-

ságát az, aki a/más állam polgárságát szerzi meg, b/ büntetésképpen, c/ távollét útján. Büntetésképpen az veszti el a román állampolgárságot:

1. aki a román kormány előzetes felhatalmazása nélkül más állam szolgálatába lép;

2. aki a román kormány előzetes felhatalmazása nélkül más állam katonai szolgálatába, vagy külföldi katonai alakulatba lép;

3. aki külföldi védelem alá helyezte magát, bármilyen időre és bármily okból.

A román állampolgárság megvonható attól: 1. aki a katonai szolgálatot elhagyja, külföldre, vagy az ellenség által megszállott területre menekül;

2. azon célból, hogy magát a katonai szolgálat alól kivonja, az országot elhagyva;

3. külföldön tartózkodva, 3 hónapon át nem tett eleget a sorozási kötelezettségnek;

4. külföldön tartózkodva, a mozgósítási parancsnak 3 hónapon át nem tett eleget, azon naptól kezdve, amelyen krosztárvának mozgósítása a hivatalos lapban közzé tétetett;

5. külföldön tartózkodva mint tettes, vagy mint részes bűnös a román állam rendjének megzavarására irányuló cselekményben, olyan magatartást tenesit, amely ellenkezik az országgal szemben köteles hűséggel, vagy csökkentti Románia hírnevét, sérti a román érdekeket. Hűségellenes magatartásnak számítatik a Románia elleni ellenséges propaganda megkönyvitése.

A román állampolgárság elvesztése a feltételek bekövetkezése után minisztertanácsi naplóval történik, míg az állampolgárság megvonása megfelelő eljárás lefolytatása után.

Aki a román állam területén kívül élt tíz éven át, elveszti állampolgárságát még akkor is, ha más állampolgárságot nem szerzett. Természetesen kivételt képeznek azok, akik az ország érdekében külföldön teljesítenek szolgálatot. Ha a tízéves időtartamon belül valaki külföldi követségen üléseletet kap, ezzel a távollét következményei megszüntetnek. A külföldi követségek tartoznak jelentést tenni olyan esetekről, ha a román állampolgárok 10 év óta nem jelentkeznek útlelváltás, vagy útlelváltáshoz szükséges céljából. Aki már külföldön laknak 10 éve és egyszer sem tértek vissza az országba, 1940. február 1-ig tartoznak jelenkezni a külföldi követségeken, különben elvesztik állampolgárságukat.

Az a nő, aki házasság folytán román állampolgárságát elvesztette, visszahonosítható, ha a férj hazájának törvényei szerint, elválása folytán elveszti a férj az állampolgárságát. Ha az illető ország törvényei szerint nem feltétlenül veszti el az elvált nő férje állampolgárságát, csak akkor honosítandó vissza, ha az országban letelepszik, visszahonosítási kérelmet terjeszt elő. A vérszerinti románok visszahonosíthatók távollét folytán elvesztett állampolgárságukat, ha az országban ismét letelepsznek.

A honosítási okmány díja 3000 lei. Azoknak a kérvényezőket az új törvény szerinti bizottsághoz teszik át, akik eddig állampolgársági kérvényi adtak be és az állampolgárságot az új törvény szerinti eljárással szerezhetik meg. Aki a román állampolgársági kérvényét eddig elutasították, beadhatnak új kérelmet, amely az új törvény szerinti kerül megvizsgálásra. A törvényhozó testületek összehívásáig, az állampolgárság megadása rendeltetvény útján fog történni.

Lebontják a zeneiskola és könyvtár épületét és azon a telken felépítik a temesvári rádiót

Stefanescu-Amza tábornok — mint már jelentettük — a bucarestii rádió megbízásából Temesvárra érkezett, hogy az itteni rádióállomás megvalósításáról tárgyaljon. Megbeszéléseket folytatott Marta Alexandru dr. királyi helytartóval, Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezetővel és Tieran Emil dr. alpolgármesterrel, tegnap pedig a fővárosból hazatért Baran Coriolan dr. főpolgármesterrel. A tegnapi tárgyalások során véglegesen abban állapodtak meg, hogy a rádió palotáját az Ungureanu és Eugen de Savova-uccák sarkán építik meg, azon a telken, amelyen jelenleg a városi zeneiskola és a városi könyvtár áll. Ezt

a telket a város ingyen adja a rádiónak.

A telken lévő épületek bontási munkálatait egy, az új építkezést pedig két hónapon belül megkezdik. A rádiópalota reneszánsz-stílusban épül, és a főhomlokzaton oszlopsora lesz. Szeptember elsejéig az építkezéssel és a berendezéssel min-

den körülmények között elkészülnek. Az épületben lesz stúdió, próbaterem, több iroda, ezenkívül egy nagy terem, amelyben a közönség a rádió által leadásra kerülő hangversenyeket közvetlenül hallgathatja.

A rádió leadóállomása a városon kívül, hat holdas területen épül.

Ennek építkezését szintén hamarosan megkezdik. A leadó számára a gépi berendezéseket már megrendelték.

A város most sürgősen gondoskodik a zeneiskola új elhelyezéséről. Ez az elhelyezés ideiglenes lesz, amennyiben az iskola számára valószínűleg még ezen a nyáron külön palotát emelnek. A városi könyvtár — mint már régebben megírtuk — a múzeum volt épületébe kerül és kiköszöztetése már megkezdődött. Azt a tervet, hogy a városi könyvtár telken építik fel az új háztartási iskolát, eljuttatták. A háztartási iskola számára más telket keresnek.

A kereskedők és iparosok alkotják a „béke hadseregét”

Mitita Constantinescu miniszter lelkes felhívása az ifjúsághoz. — Szokjanak le a bürokratizmus előnybehelyezéséről

A Banca Nordului cernautii megnyitási ünnepségén Mitita Constantinescu nagy beszédet mondott, amelynek keretében olyan nagyfontosságú kérdést vetett fel, amellyel érdemes foglalkozni. A nemzetgazdasági miniszter miután rámutatott arra

a bátorságra és kockázatra, amely a kereskedelmi és ipari foglalkozással jár,

a kereskedőket és iparosokat együttvéve a „béke hadseregének” nevezte. A nemzetgazdaság terén ezek a kereskedők és iparosok valóban állandó harcokat vívnak és sokszor veszteségeket szenvednek. A kereskedő társadalomnak nagy hivatása abban áll, hogy maga köré kell gyűjtenie a fiatal erőket. Ezekkel a fiatalokkal meg kell értetni, mennyi nemesség és lendület van a kereskedelemben és iparban. Megalakult a Banca Nordului, amelynek hivatása lesz segíteni a román kereskedelmet, azon a vidéken, ahol a románság valóban támogatásra szorult. A nemzetgazdaságnak fiatal erőkre van szüksége,

azokat a fiatal erőket kell sorompóba állítani, akik eddig inkább a bürokratizmus felé vonzódtak.

A fiatalság figyelmét az ipar és kereskedelem felé kell irányítani, amelyek igen sok esetben kockázattal járnak és személyes bátorságot igényelnek. Aki érzi magában az alkotás erejét és képesnek érzi

magát a kereskedelmi és ipari pályára, ne habozzék, hanem karolja fel ezen foglalkozási ágak valamelyikét. Az ifjúságnak kell a nemzetgazdaság élére kerülnie és vállaltva kell munkálkodnia az ország fejlesztésén.

Nevelni kell az ifjúságot erre a pályára, hogy később legyen kire bízni a nemzetgazdaság vezetését.

Ez egyezik a kormány reformterveivel is. A gyakorlati iskoláknak növelték a számát, hogy ily módon is a gyakorlati pályákra készítsék elő őket. A kereskedelemben, iparban új erőkre van szükség. Az ifjúságnak le kell szoknia a bürokratizmus előnybehelyezéséről, hogy új életutakon haladjon tovább. Elérkezett az idő, amikor az ifjúságot a nemzetgazdaság szolgálatába állítják.

Kína és Spanyolország ügye a népszövetségi tanács előtt

Egyhangulag elítélték a lelkiismeretlen módszereket és felhívták a tagállamokat Kína megsegítésére

Genfből jelentik: A Népszövetségi tanácsa befogadta a spanyolországi polgári lakosság bombázásáról szóló vitát és egyhangulag határozati javaslatot fogadott el, amelynek értelmében

elítéli mindazoknak a módszereknek alkalmazását, amelyek ellentétben állnak az emberi lelkiismerettel és az emberi jogokkal.

Az egyhangúságot olyképen hozták létre, hogy Bolivia és Peru tartózkodott a szavazástól.

Foglalkozott a népszövetségi tanács Kína kormányának azzal a felhívásával is, hogy avakorolias

nak nyomást Japánra és segítsék a kínai kormányt pénzzel, fegyverrel és élelmiszernel. A népszövetségi tanács határozata tudomásul veszi, hogy egyes államok egyéni intézkedéseket tettek Kína megsegítésére.

A Népszövetség felszólítja tagjait, főképpen pedig a Távolkeleten közvetlenül érdekelteket, hogy szükség esetén tegyék tanulmány tárgyává, esetleg más érdekeltektől hatalmakkal megvitatta a Kína által előterjesztett javaslatokat, annak érdekében, hogy hathatós intézkedésekkel segítsék meg Kínát.

mindenkinek és mindennap

Kneipp-ből és Franck-ből

Franco hadserege harminc kilométernyire áll Barcelonától

Pánikhangulat a katalán fővárosban. — Lloyd George lesújtó bírálatot mondott Chamberlain megalázkodó politikájáról

Burgosból jelentik: Franco tábornok csapatai tovább nyomulnak előre és a Barcelonától 30 kilométernyi távolságban fekvő Gualdaba érkeztek, ahol elfoglalták az elektromos műveket. Barcelonában nagy pánik és lehangoltság uralkodik. A rendőrség is demoralizálódott és nem hajlandó a rend fenntartását biztosítani.

Sürgős előkészületeket tettek a lakosság és a tisztviselők elszállítására.

A köztársasági kormány több tagja a menekülés gondolatával foglalkozik. Felkérték a francia határszéli hatóságokat, hogy tegyenek előkészületeket 30 ezer barcelonai menekült befogadására. Állítólag Negrin miniszterelnöknek megígérték, hogy egy francia hadihajón elszállítják a kormányt Valenciába.

A legutóbbi harcok során kétezer milicista megadta magát.

Ezek között van két köztársasági század, amely tévedésből átlépte a nemzetiek vonalát és tisztjeivel együtt megadta magát.

Párisban még mindig nagy a nyugtalanság a nemzeti csapatok sikerei miatt, ami a lapok aggodalmaskodó hangjából kiténik. A „Ce Soir” című elterjedt újság mai számában azt a feltűnést keltő hírt közli, hogy a francia vezérkar azzal a tervvel foglalkozik, hogy a francia hadsereg megszállja Minorca szigetét abban az esetben, ha a nemzetiek folytatják előnyomulásukat, sőt

Spanyol-Marokkóba is bevonulnak a francia csapatok.

Bonnet minden befolyásával ellenzi ezt a tervet és eddig az ő álláspontja győzött. Ezzel kapcsolatban a Völkischer Beobachter ismételtlen figyelmeztetést intélt a franciákhoz a beavakozás súlyos következményeire.

Ugyanakkor Angliában az ellenzék minden erejével arra igyekszik rábírní a kormányt, hogy adja fel semlegességét, illetve engedélyezze a fegyverszállítást a köztársasági haderő részére. Lloyd George volt miniszterelnök tegnap választókerületében nagy beszéde: mondott, amelyben foglalkozott a válságos külpolitikai helyzettel és egyben élesen bírálta Chamberlain politikáját is.

— A miniszterelnök nem tett egyebet, minthogy

hétrét hajolt a parancsuralmi államok vezérei előtt — mondta a Lloyd George. — Ez a hajbókolás és deferálás szinte állandó jelleget kezd ölteni. Chamberlain miniszterelnök

az angol világbirodalom büszke lobogóját a nacionalista államok előtt meghajította. Az az ut, amelyen Chamberlain elindult, végzetes szakadékhoz vezetett. A müncheni egyezmény nem nyugtatta meg a világot. Amióta pedig a miniszterelnök és a külügyminiszter Rómából visszaérkeztek, Angliában sokkal nagyobb nyugtalanság uralkodik és a háborus veszélyt sokkal közelebbnek látják, mint eddig.

— Mit várhat Anglia az angol—olasz szövetségtől? Semmit. A semlegességi egyezményt a német és olasz ágyuk rommá lötték. A müncheni egyezmény a papírkosárba került. Chamberlain miniszterelnök Rómában azzal a férfivel szorított kezét, akinek parancsára angol hajókat süllyesztettek el és angol matrózokat öltek meg a repülő bombái. A legnagyobb hibát azonban akkor követték el, amikor Oroszországot neveltségessé tették. Ezt a súlyos hibát jóvá kell tenni. Ha a spanyol polgárháboruban Franco győzne, akkor ez

a diktatúrák győzelme lenne.

A nacionalista Spanyolország a német nemzeti szocializmussal és az olasz fascizmussal működnek együtt. Ha háború törne ki, egészen bizonyosra vehető, hogy a spanyol nacionalisták megtagadnák az angol hajóknak a Földközi tengerre való befutását.

Az angol munkáspárt központi bizottsága, amelynek tagjai a szakszervezetek főtanácsa, a munkáspárt végrehajtó bizottsága, valamint a párt parlamenti csoportja, levélben azt követelte Chamberlain miniszterelnöktől, hogy az angol kormány

jelentse ki törvénytelennek a benemavakozási egyezményt.

A köztársasági spanyol kormánynak meg kell adni azt a jogot, hogy fegyvereket vásárolhasson.

A nemzetiek főhadiszállásának jelentése arról számol be, hogy a barcelonai tartományban az ellenség minden ellenállását megtörték. Tegnap 1500 foglyot ejtek, lelőttek két köztársasági repülőgépet és 15 kilométerrel nyomultak előre.

A Stefania-ünnökség jelenti, hogy a nemzetközi brigád 1500 önkéntese tegnap Valenciában hajóra szállt Jeske ezredes jelenlétében, ak a helsinki ellenőrző bizottság vezetője. Az önkénteseket hazájukba szállítják.

Pénteken délben 12.15 órakor öt három motoros Savova-repülőgép több, mint ötven bombát dobott a valenciai kikötőre. A bombák egy része a tengerbe esett, más rész pedig a Grao-nevredet érte. A bombázások következtében több épület kigyulladt. Az áldozatok száma egyelőre ismeretlen.

PÁRISBA SZÁLLÍTJÁK A KÖZTÁRSASÁG ARANYAIT

A Havas távirati iroda jelentése szerint héteherautó Barcelonából negyvenöt tonna arany és ezüstpénzt szállított Port Vendresbe. Innen pénzt a spanyol köztársasági kormány Párisba szállította.

Min szórakozik Amerika?

Hatalmas karriert futott meg a legnépszerűbb meséskönyv:
Ferdinánd a leghiresebb bika

Newyorkból írják: Amerika legnépszerűbb alakja ma: Ferdinánd.

Ferdinánd egy kedves, különös életet élő bika, „aki” néhány hónap alatt csodálatos karriert futott be az Egyesült Államokban. Ma már nem lehet kimenni Newyorkban az uccára, hogy az ember lépten-nyomon bele ne ütközzék Ferdinánd tömpe, felkunkorodott orru és okos, nagy, vidám, barnaszemű fejébe. Nem lehet társaságba menni, hogy valaki az első öt percben elő ne hozná

Ferdinándnak, az ifjú spanyol bikának mulatságos történetét.

Ferdinánd, Ferdinánd, Ferdinánd mindegyik — állapítja meg az idegen is, aki még csak egy napja tartózkodik az Egyesült Államokban. A Ferdinánd-láz vetekedik minden eddigi amerikai lázzal és senki sem tudja kivonni magát hatása alól.

FERDINAND SZÜLETÉSE

Ferdinánd karrierje, mint általában a legtöbb karrier, rendkívül mostoha körülmények között indult. Elt Newyorkban egy Leaf nevű fiatal író, aki kis mesét írt egy spanyol bikáról. Ez három évvel ezelőtt történt. Egy fiatal rajzoló illusztrálta a mesét és elkeresztelték a mese hőst Ferdinándnak.

Azután Munro Leaf hóna alá vette a Ferdinándot tartalmazó mappát és bemutatta a fiatal bikát a newyorki kiadónak. Eddig minden szabályosan történt Ferdinánd életében. A kiadók belsezték ábrándos barna szemeibe, azután visszaadták Munro Leafnek.

Vége egy kiadó hosszabb rábeszélésre elhatározta, hogy megismerteti az amerikai olvasókat — elsősorban a gyerekekre gondolt — Ferdinánd történetével. A mese megjelent, Ferdinándból hős lett és elkerült néhány amerikai gyerekszobába.

VÁRATLAN KARRIER

Ferdinándnak, a bikának, tulajdonképpen karrierje most kezdődött. A könyvnek váratlanul nagy sikere támadt. Lassan az amerikai felnőttek kezdték észrevenni, hogy ők a legszorgalmasabb olvasói a bika történetének. A gyermekektől, Ferdinánd első barátaitól, „elvettek” a bikát a felnőttek. Ferdinánd első kiadása hetek alatt elfogyott, nemsokára megjelent a második, harmadik és negyedik kiadás, ma már nem is lehet megmondani, hogy hányadik kiadásban nyomtatják le

a híres Ferdinánd mesét és rajzokat.

A Ferdinánd-láz egyre terjedt Amerikában. Ferdinánd kilépett a meséskönyv lapjaiból és elfoglalta helyét minden elképzelhető és elképzelhetetlen helyen. Hasábos cikkek jelentek meg az ifjú spanyol bikáról a legnagyobb amerikai lapokban. Természetesen elkerült Hollywoodba is és Walt Disney elhatározta, hogy híres állatszárjai után filmszerepre szerződött Ferdinándot is. Ma rengeteg amerikai moziban játszák óriási sikerrel a Ferdinánd édes-bus bika-életéről készült rajzfilmet.

ÖTVENHAT FORMÁBAN ÉL A BIKÁ

Ebben a pillanatban ötvenhat különböző formában szerepel már Ferdinánd az amerikai nyilvánosság előtt. A legtöbb amerikai kirakattalban ott látható valamilyen formában Ferdinánd. Százazres példányszámban árasztották el az Egyesült Államokat Ferdinánd-érmekkel. Ezek az érmek ott láthatók a hölgyek kalapján és ruháján.

Örült nagy divát a Ferdinánd-bross,

amelyet ma már minden alkalomra készült ruhán lehet viselni. Éppugy ott látható a hivatalokban dolgozó nők egyszerű munkaruháján, mint a színházakban, nagy társadalmi eseményeken az estélyi ruhákon.

Néhány nappal ezelőtt megjelent az első teljes Ferdinánd-ruha, selyemre nyomva a híres bika. Ha egy új cikk jelenik meg az amerikai üzletekben, az hatvan százalékban Ferdinánd nevet viseli. Van már

Ferdinánd-baba, Ferdinánd-szappan, Ferdinánd nyakkendő, Ferdinánd-esernyő, Ferdinánd-esőkabát.

Két héttel ezelőtt azután bevonult az amerikai népszokásokba is Ferdinánd. Most tartották meg a mezőgazdasági szezon lezárásakor szokásos nagy felvonulást New-York uccáin. Óriási felfújt gumiballon figurákat húznak végig ilyenkor kötélen a nizzai karneválhoz hasonló menet-

ben a város uccáin. Ezeknek a husz-harmincméteres gumibabáknak sorában idén már ott szerepelt Ferdinánd is, „balkezeben” kedvenc virágcsokrát tartva uszott a levegőben a newyorki felhőkarcolók között.

Ferdinánd teljesen átszövi Amerika életét. Bikánál szokatlan jámborságról, szentimentális kedvességéről — ez sikerének egyik titka — beszél mindenki. Amerika „Crazy about Ferdinánd”, vagyis megbolondul a spanyol bikáért.

Az összes gyárat ki akarja telepíteni az egészségügyi felügyelőség a város területéről

A temesvári kereskedelmi kamara szerint a rendelet csak új gyárra vonatkozhat

A temesvári kereskedelmi és iparkamara ideiglenes bizottsága Giurcaneanu elnök elnöklése alatt ülést tartott, amelyen tudomásul vették a kereskedelmi és iparkamarák országos szövetségének ama véleményezését, amely az új cégjegyzési törvény egyik pontját tisztázza. A kamarák országos szövetsége ugyanis megállapította azt, hogy kereskedelmi, vagy vállalati fiók létesítése esetében

a fióknak a bejegyzéséhez szintén szükséges az illető királyi helytartóság székhelyén működő bizottságnak a működési engedélye,

függetlenül a cég központja számára esetleg már más királyi helytartóság területén kiállított működési engedélytől.

Az egészségügyi vezérfelügyelőség elrendelte, hogy

az öt lóerőnél több motorikus erőt, vagy pedig a hárs munkáznál több alkalmazottat foglalkoztató gyárat csak a városok és községek külső periferiáin építhetők és engedélyezhetők.

A külső periferia alatt az a terület értendő, amely az utolsó lakóházakon, illetve az utolsó uccákon túl terül el. A vezérfelügyelőség felszólította a kamarát, hogy az ilyen vállalatok számára semmiféle cégváltozást, nagyobbitást, áthelyezést, vagy módosítást ne engedélyezzen. A kamara ezt a határozatot

az érdekeltekkel közölte és megállapította, hogy a városok, különösen pedig

Temesvár fellendülését elsősorban az egyes városrészek szélén épült gyáraknak köszönheti,

amely körül természetesen idővel újabb gócpontok keletkeztek megfelelő lakóházakkal, üzletekkel stb. Ilyformán a gyáraknak évek múltán a város belső területére való bekerülése voltaképpen a fejlődés természetes folyamata volt. Amennyiben az ilyen gyárat a jelenlegi telepről ki kellene helyezni a város szélére, akkor esetleg megtörténhetik az, hogy

Temesvár a gyárállalatokat végleg elveszti, mert természetes, hogy ezek a nagy gyárok inkább olyan városokba igyekezzenek költözni, ahonnan a gyártmányok szállítási költségei kisebbek, ahol a nyersanyag közelebb van és a fűtőanyag, földgáz, petróleum is lényegesen olcsóbb, mint Temesvárott.

Ezen elgondolások alapján a temesvári kamara közli a város egészségügyi bizottságával, hogy nézete szerint ezeket a rendelkezéseket csak akkor kell alkalmazni,

amikor új gyárat alapításáról van szó.

A temesvári kamara Temesvár egészségügyi bizottságába Beja Cornel mérnök, kamarai alelnököt küldötte ki a kamara képviselőjében.

Álarcos banditák kifosztották a temeskenézi pénztárat

A varjasi kereskedelmi bank temeskenézi fiókjának vezetője, Bartl Péter, akinek házában a bank helyiségei is vannak, éjszaka gyanús neszre ébredt fel. Amikor szemeit kinyitotta, rémülten látta, hogy

ágya előtt egy férfi áll és kezében revolvert tart feléje.

Amikor felült az ágyban, észrevette, hogy a szobában még két álarcos férfi várakozik és mindegyik fegyvert szorongat a kezében. A revolveres bandita felszólította Bartl Pétert, hogy adja elő a pénzeszékény kulcsait. A bankfiók vezetője nem akarta átadni a kulcsokat és felkapta az ágya mellett lévő telefonkagylót. A rablók ebben nem akadályozták meg, mert, amint azt Bartl is megállapította,

előzőleg elvágták a telefonvezetékét.

A banditák ekkor megkötötték Bartl-t és lámpát

gyújtva, átkutatták az egész lakást. Félőrai keresés után Bartl Péter zsebében megtalálták a pénzeszékény kulcsait. Két bandita behatolt a bankhelyiségbe és míg a harmadik a hálószobában maradt, felnyitották a pénzeszékényt, a melyben 46.000 leit találtak. A pénzt magukhoz vették és azután elmenekültek. A banditák

külvilől bezárták a lakás ajtaját, hogy Bartl ne követhesse őket.

Távozásuk után Bartl felesége feloldozta férje kötelékét és azután segítségért kiáltott. A vakmerő rablótámadásról értesíteték a csendőroket, de a rablókat nem tudták elfogni. A nyomozásba a temesvári rendőrség is bekapcsolódott. A rablótámadás éjszakáján betörést kíséreltek meg Maurer József temeskenézi lakos házába is, de Maurer idejében felébredt és elriasztotta a betörőket. Valószínű, hogy ezt a betörést is a bankfosztogató rablók kísérelték meg.

Február

2

MAGYAR BÁL
A TEMESVÁRI KULTURPALOTA NAGYTERMÉBEN

Roosevelt legyverkezik de békére vágyik

Mi lesz a helyzet Amerikában az állami választás után?

Newyorkból írják: Közül nyolc éve korlátlanul uralkodik Amerikában a demokrata párt. Övék volt a szenátusban 96 mandátum közül 81, az alsóházban 435 közül 345, ugyanekkor 2 állam (Maine és Vermont) kivételével valamennyi szövetséges állam élén demokrata kormányzó állt. A párt ezt az egyeduralmat Rooseveltnek köszönhetette, az ő politikai hitvallásának, programjának, az u. n. New Deal-nek. A New Deal nem más, mint gazdasági reformsorozat, különösen pedig szociális reformok sorozata, melyeket a harmincas évek hanyatlása hívott életre. Lényegük ugyanaz, mint a hasonló természetű európai intézkedések lényege: öregségi és munkanélküli biztosítás, hatalmas közmunkák kiírása azok részére, akiket elbocsátottak a leálló gyárak, a kisbirtokosok támogatása jutalmakkal és megfélemlítő politikával, bér egyeztető szervek létesítése stb. Roosevelt volt az első amerikai államfő, aki belenyúlt a termelés kérdésébe, aki a munkás-kérdés rendezését állami feladatnak tekintette s a válság mélyén vergődő országot, a több, mint 10 millió munkanélküli, az eladósodott farmerek megváltójaként látta benne.

ELŐRETÖRTEK A REPUBLIKÁNUSOK

A mostani választás azt tanúsítja, hogy az ország többsége még mindig kitart az elnök mellett, de a demokrata párt főlénye korántsem megsemmisítő s a republikánusok váratlan mértékben törtek előre. A szenátusban 15 helyett 24 helyük lesz, az alsóházban 90 helyett 160 képviselőt küldenek és a 43 állami kormányzóság közül 19-et hódítottak el.

A politikai szakértők szerint a választások nem irányultak a New Deal ellen s még a leglelkesebb republikánusok sem támadták elvileg az új szociális politikát. A választók egy részének átcsoportosulása inkább óvas volt még erőteljesebb, még radikálisabb program ellen, amit egy újabb teljes demokrata győzelem valószínűleg maga után vont volna. A háború után közel 12 évig az Egyesült Államok volt a világ egyik legkonzervatívabb állama. A munkásszervezés gyermekcipőben járt s a huszas évek folyamán szinte patológikus félelem terjedt el a kommunizmus ellen, aminek az lett az eredménye, hogy a legjamborabb kísérletet szakszervezetek vagy más munkás-szervezetek megalakítására tüzzel-vassal nyomott el nem annyira a központi kormányzat, mint inkább a számos társadalmi egyesületi szövetség, elsősorban pedig az American Legion: a volt frontarcosok. Ez az ellenállás és ellenszenv a munkás-kérdés, általában pedig a nincstelen osztályok kérdésének szerves megoldása iránt csak a nagy válság hatása alatt tűnt el és amikor Roosevelt kormányzásának középpontjába éppen a feladatokat állította, az egész ország hűségesebben követte őt ezen az uton.

NAGYOBB ÓVATOSSÁGOT!

A mostani választás azt bizonyítja, hogy az ország konzervatív elemei lassabb tempóra és nagyobb óvatosságra szorultak bérni az elnököt. Roosevelt többsége azonban még mindig teljesen szilárd és legfeljebb csak arról lehet szó, hogy a szenátussal és a képviselőházzal szemben nem lesz oly könnyű dolga, mint eddig, amikor ugyszólván vita nélkül ment át valamennyi javaslatra. Ehhez jár még a kétpárti-politika egyik furcsasága. Ugyanis nem minden republikánus ellensége a New Deal-nek és nem minden demokrata feltétlenül híve annak. Mindkét pártban vannak erősen haladó elemek, akiknek a felfogását semmi nem választja el még részletkérdésekben sem. Igaz, az elnök számíthat arra, hogy egyes javaslataihoz republikánus szavazatokat fog kapni, míg nem lehetetlen, hogy elveszt egy-egy demokrata szavazatot. Roosevelt egy időben gondolt is arra, hogy új pártot alakít, melybe mindkét pártból belépnének az ő politikájának a hívei, ez a szándéka azonban megvalósíthatatlannak bizonyult. A demokraták és a republikánusok szervezetei az Egyesült Államok történelmével együtt fejlődtek ki s a maguk nemében példátlanul tökéletes szervezetek, amelyeknek céljára lelkes vagy dicsvágyó férfiak vagyunk és idejük jó részét áldozták. Ezek a férfiak nem tudtak belenyugodni a gondolatba, hogy most kihúzzák lábuk alól a pártszervezetet, amelynek segítségével karrierüket biztosíthatják s inkább vállalják a mai helyzetet, a melynek értelmében ellenzéken ülnek olyanok is,

akik támogatják a kormánypolitikát és a kormány mögött belső ellenzék tagjai is helyet foglalnak.

ROOSEVELT KÜLPOLITIKÁJA

Ami Roosevelt külpolitikáját illeti, az igen egyszerű és rendkívül népszerű. Megválasztásától kezdve egész a mai napig két főpontból állott. Az első szerint, a világ válsága elsősorban gazdasági kérdés, eszerint kell tehát kezelni és megoldani. Cordell Hull-t vette maga mellé külügyi államtitkárnak, aki elsősorban gazdasági szakember s akivel kidolgoztatott részletes programot a világ gazdasági újjászervezésére s a világ-kereskedeleml akadálytalan lebonyolítására. Roosevelt meggyőződése az volt, hogy a gazdasági fellendülés az egyes országok politikai forrongásait is meggyógyítja és teljes mértékben támogatja Hull végletlen türelmet igénylő munkáját egészen a legutolsó hónapokig, amelynek eseményei súlyos csapást jelentettek ennek az elgondolásnak.

Második alapelve a „jó szomszédság” politikája, melyet elsősorban az amerikai világészre ért, s amelynek végső célja pán-amerikai együttműködés kialakítása. Letompítani az ellentéteket Mexikóban, békésen rendezni a délamerikai államok határ-vitáit, lecsillapítani, megszüntetni a középamerikai államok állandó forradalmait, egészséges vérkeringést teremteni e földrész valamennyi nemzeté között: ez ennek a politikának állandó gondja. Valóságos Amerikai Népszövetség kialakításáról van itt szó, olyannyira, hogy az év folyamán, amikor Roosevelt a Kingston Bridge-t felavatta, váratlanul és határozottan kijelentette, hogy az Egyesült Államok megvédi Kanadát minden támadás ellen, beleértve e mondattal a pán-amerikai rendszer-

be még azt az államot is, amelyik egy európai hatalom társ-országa. Ugyanekkor Észak-Amerika arra törekszik, hogy a maga féltekéjét megőrizze minden autarchikus gazdasági kísérlet ellen és biztosítsa az egész földrész számára a tökéletes gazdasági szabadságot.

EMBERI ÉS GAZDASÁGI SZABADSÁG

Ez a szabadelvű gondolkodás jellemzi Rooseveltt minden lépését, minden szavát. Az Egyesült Államok szellemi alapja a tolerancia, jogi alapja pedig a „Declaration of Independence”, ami az emberi jogok szabatosan megszövegezett, de ugyanakkor költői szépségű nyelven megírt okmánya. Roosevelt ennek az emberi és gazdasági szabadságnak klasszikus politikai képviselője.

Az utóbbi hónapok váratlan eseményei arra kényszerítették az elnököt, hogy új fejezetet nyisson külpolitikái állásfoglalásának a történetében. Ez az új fejezet neve: legyverkezés. Rooseveltt, mint valaki, aki jól ismeri őt, megjegyezte, vérmérsékleténél fogva gyönyörűnek találja a hatalmas hadsereg és hatalmas hajóhad gondolatát. Eddig sajnálta rá a pénzt az országban, melyet gazdaságilag újja kellett teremteni, most azonban történelmi szükségszerűségnek mutatkozik a feladat és Rooseveltt nagy élvezettel fog hozzá. Két hajóhadat fog teremteni, egyet a nyugati, egyet a keleti partok számára, amelyek egymástól függetlenek s önmagukban is teljesek, tökéletesek. Másodszor olyan légi-haderőt óhajtat megteremteni, mely messzi felülmúlja az európai államokét, különösen Németországét. Mintegy ellensúlyozásul, a Roosevelt kormány állandóan hangsúlyozza, hogy feyverkezik ugyan, de bármely pillanatban hajlandó leülni, hogy tárgyaljon a legfegyverzésről és nagyon valószínű, hogy az elnök szíve mélyén még mindig nem mondott le legkedvesebb tervéről, a nagy és döntő világ-tanácskozásról. Azt azonban ő is tudja, hogy a csupa-álmódos korszaka letűnt s amint kijelentette, „Amerika legyverkezik, ha egyelőre nem is állig, legalább a csipőjéig”.

Köves Tibor

Angol ujság érdekes megállapításai az új román kormányzasi rendszerről

Románia nem törődik a határain túl történő eseményekkel. — A nép önként választotta a konszolidációnak ezt a formáját

Londonból jelentik: „Új kormányzasi rendszer Romániában” címmel a Daily Telegraph and Morgenpostban Noel Spanter angol ujságíró, aki nemrég tanulmányútján volt Romániában, cikket ír és megállapítja, hogy ez az új kormányzati rendszer egyáltalában nem jelenti azt, hogy valamely politikai párt diadalmaskodott volna. A Nemzeti Ujjászülési Arcvonal abban különbözik a volt politikai pártokól, hogy hazafias szervezet, amelynek nacionalista programja van.

A cél az, hogy korporációs államná alakítsák át az országot, amelyben valamennyi állampolgár a nemzet érdekében dolgozzék.

Az egyéneknél és testületi alapon történő beiratkozások nagy lelkesedéssel történnek. Aki mostanában utazik az országban, láthatja, hogy az emberek mennyivel nyugodtabbak, mint néhány hét el ezelt voltak, mert mindenki azt reméli, hogy a dolgok menete továbbra is így fog tartani. A hozzánemertők azt hiszik, hogy ez az átalakulás diktatorikus módszerek szerint történt, de a különbség óriási a romániai helyzet és a totális államokban uralkodó viszonyok között. A királyi előjogok: kiszélesítették és a miniszterek, nem úgy, mint a múltban, most az uralkodónak tartoznak felelősséggel. Egy diktatorikus államban elképzelhetetlen, hogy az egy-

ház feje miniszterelnök is lehessen, Romániában Miron Cristea pátriárka egyben az ország miniszterelnöke is, sőt mi több, a jelenlegi kormány több minisztere a már megszűnt különböző politikai pártok vezető tagjai közé tartozott. Más országokban az ideológiai alapon nyugvó kormányzat oly módon keletkezett, hogy harcok útján szerezték meg a tömegeket, míg

Romániában a király kezdeményezésére a nép önként választotta a konszolidációnak ezt a formáját.

Külpolitikai szempontból is nagy a különbség az új kormányzati rendszer és a parancsuralmi államok rendszere között. Románia gazdasági együttműködést kíván az összes államokkal, miként azt Gafencu külügyminiszter beszédeiben hangsúlyozta és semmi olyan ügybe nem akar beavatkozni, ami határain túl játszódik le. A müncheni egyezmény óta a kisantant helyett a Balkán-szövetséggel tart fenn Románia szoros összeköttetést és igyekszik Olaszországgal való viszonyát kimélyíteni. Szovjetországgal igen jó szomszédai viszonyban áll, nagy súlyt helyez a lengyel szövetségre és

komolyan kívánja a Magyarországgal való viszony megjavítását.

SCALA

Ma szombattól kezdődőleg az
OLYMPIÁS Z II. RÉSZÉ
A SZÉPSÉG ÜNNEPE

Minden nap 3, 5, 7 és 9.30 órákor, vasárnap és kedden délelőtt 9 és 11 órákor.
Egész nap jegyelővétel, kérjük a közönséget, hogy jegyeiről idejében gondoskodják.
Telefonszám: 2379.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Lóverseny

Van egy kedves, tehetséges kartársam. Csak annyit árulok el, hogy a keresztneve T. betűvel kezdődik. Sajnos, régen nem láttam, mert ő megszolidult, én pedig kártyás maradtam. Ez olyasmi, mintha két külön világországban élnék. Ideges arcú, tüzes, sovány fiú volt, rekedt hangú, világos szemének tekintete és a szemöldökstírtása olyan, mintha örökösön panaszkodni akarna.

Emlékszem rá, a múltba szállt korból, amikor még együtt üldöztük a zöld asztalnál a szerencsét, hogy ő tudott a legszebben átkozódni, amikor mégysre hatost kapott. Általában titáni méretű, zseniális keserűséggel beszélt a pechjéről.

Az alábbi történet is az ő lemezei közé tartozik. Még is próbálom leírni úgy, ahogyan tőle hallottam. Bennem él minden szava, változatlan tisztasággal, több, mint két évzede már.

Tehát: T. barátom éppen rágyújtott, ideges mozdulattal megrázza a gyufát, eldobja, nagy füstöt fúj az orrán, uzulán diühöz, gumyos haraggal megtámad valakit, aki arról panaszkodik a közelében, hogy vesztette a lóversenyt.

„Maga mesél a pechről, öregem?! — Idehallgasson! — mondja ingerülten. — En, amikor még lóversenyre jártam, egy nap, az utolsó futamban, nem tudtam választani két ló között. Indult vagy huszonöt ló a versenyben. A favorit egy nagyterhű, híres ló volt, Tarallal a nyergében. Az én két tippem két gyamus dög volt, mind a kettőt istállógyerekek lovagolták. Az embert néha megszállja valami égi világosság. Mérget mertem volna venni rá, hogy az én tippjeim közül fog nyerni valamelyik. De melyik?! Mindössze egy koronám volt. A dolog technikája szerint csak az egyiket játszhattam meg. Törtém a fejemet, mint özeveg Pókaíné; melyiket szeressem?! Nem tudtam választani, mind a kettőt egyformán szerettem. Azonkívül az is motoszkált bennem, hogy ha választanék, amilyen ádáz pechem van, bizonyosan a rosszabbikat választanám. Elhatároztam: döntsön a véletlen! Fölvittem a két ló számát két cédulára. A cédulákat belédobtam a kalapomba, behunytam a szemem és találmra kihúztam az egyik cédulát. Már indultam is a lassza felé, hogy beadjam valakinek a koronát, amikor agyamba villant: „nem csapsz be Sors! Amilyen nyomorult malőröm van, bizonyosan rossz cédulát húztam ezzel a peches kezemmel! De most kifogok a vézetemen!” Raxszul kacintottam magamban és megjászottam azt a lovat, amelyiknek a cédulája a kalapban maradt. Mit kínozzam sokáig az urakat? Természetesen az a ló nyert, amelyiknek a számát kihúztam. Kenterben nyert, kilencvenszeres pénzt fizetett. Közel voltam hozzá, hogy lefekszem a vilámsy sírre, mert minek éljen az olyan ember, akinek a pechje bizonyultabb mintáju, mint a brüsszeli csipke?!

— **IDŐJÁRÁS:** Változó felhőzet, a hőmérséklet csökken, reggel és este köd.

— **ISTENTISZTELET Mária királyné LELKI ÜDVERÉT.** Bucurestiből jelentik: Szombaton, január 21-én a Curtea de Arges-i templomban istentiszteletet tartanak néhai Mária királyné lelkiüdvéért abból az alkalomból, hogy elhunyt a óta hat hónap telt el. Az istentiszteleten részt vesz Öfelsége II. Carol király, Mihai nagyvajda, trónörökös és Elisabeta hercegnő. Jelen lesznek az istentiszteleten a királyi tisztesok, a kormány tagjai, Bucegi tartomány királyi helytartója, Bucuresti rendőrprefektusa, Mária királyné volt udvarhölgyei és a helyi hatóságok.

Január 21

Szombat

Agnes, Miksa

1823. január 21-én született a nógrádmezei Alsósztrégován Madách Imre, az Ember tragédiája halhatatlan költője. Ifjkorát tanulással és olvasással, de barátok nélkül töltötte, ami lelkét zárkózottá tette. Egyetemi éveit fényesen végezte és már akkor kezdett költészetet foglalkozni. Megnősült, azonban családi boldogsága nem tartott soká. Feleségétől elvált, ami lelkét még komorabbá tette. Több szindarab megírása után akkor fogott hozzá az Ember tragédiájának megalkotásához. Az Ember tragédiája a magyar irodalomnak egyik legszebb és legmaradandóbb kincse. Madách Imre művében végigvezeti az embert a történelem különböző korszakain. Az ember az erendőd bünnel fogva mindig elbukik, de az isteni gondviselés sohasem engedi a gonoszt diadalmaskodni. A mű tanulsága, hogy az ember mindig bízzék és reméljen küzdelmei közepette. Az Ember tragédiáját lefordították különböző nyelvekre. Román fordítását mesterien készítette Goga Octavian.

1793. január 21-én délelőtt tíz órakor fejezték le Párisban XVI. Lajos francia királyt, Mária Antoinette — Mária Terézia leányának férjét. József, gyenge akaratu uralkodó volt. Igyekezett sok hibáját jóvátenni, de arra képtelen volt. Mikor kitört a forradalom, Lajos király határozatlanságot mutatott. A parlament végül trónfosztottnak nyilvánította és családjával együtt elfogta. A nemzetgyűlés ítélkezett fölötte és 1793. január 19-én kimondta rá a halálos ítéletet, amelyet két nappal később végrehajtottak. A király nyugodtan és bátran halt meg.

Farsangi naptár

Január 21. Magyar bál Lugoson a Dacia szálló nagytermében.

Február 1. A bírósági tisztviselők táncestélye a Tiszti Kaszinóban.

Február 2. A temesvári Magyar Nőegylet bálja a volt Ferdinand szálló emeleti helyiségeiben.

Február 4. A temesvári Román Nőegylet bálja a Tiszti Kaszinó termében.

Február 4. A CAMT táncestélye a sörgyár nagytermében.

Február 11. A Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület jelmezes álarcos bálja Bontila uca 7 szám alatt.

Február 12. Az élelmezési iparosok céhének farsangi mulatsága a volt Ferdinand szálló emeleti helyiségeiben.

Február 19. A fodrászok és borbélyok bálja a volt Ferdinand szállóban.

Február 23. Műgyetemi hallgatók bálja a Tiszti Kaszinóban.

— **Titeanu államtitkár kihallgatáson fogadta Henderson Arthurt.** Bucurestiből jelentik: Eugen Titeanu sajtótűgyi államtitkár kihallgatáson fogadta Henderson Arthur angol munkáspárti képviselőt.

— **Cáfolják a diplomáciai változásokról elterjedt híreket.** Bucurestiből jelentik: Minden olyan hír, amely a sajtóban megjelent és a diplomáciai változásokról szól, a valóságnak nem felel meg és azt hivatalos helyen határozottan megcáfolják. Radu Djuvara, Románia berlini követe, Bucurestiben tartózkodik, de csak szabadságon.

— **GYILKOSSÁG A KORCSMÁBAN.** Kiskomlós község egyik korcsmájában Vilan Gheorghe huszonhárom éves és Oros Traian tizenkilenc éves legények ittas állapotban szóváltásba keveredtek. Veszekedés közben Vilan Gheorghe kést rántott és mellbeszurta Oros Traiant, aki néhány perc múlva meghalt. A gyilkos legényt a csendőrség őrizetbe vette.

— **Bucurestiben lesz a Balkán-szövetség ülése.** Bucurestiből jelentik: Athénből érkező magánértesülés szerint a Balkán-szövetség állandó tanácsa február havában Bucurestiben tartja ülését. Ebben az esetben Metaxas görög. Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök és Rüsdi Arras török külügyminiszter február közepén Bucurestibe érkeznek.

— **Testületi belépések a Nemzeti Ujjászületés Frontjába.** Novac Traian asztalosmester vezetésével tegnap a faiparosok céhének küldöttsége tiszteltet Marta Alexandru dr. királyi helytartónál és bejelentette, hogy a céh valamennyi tagja testületileg belép a Nemzeti Ujjászületés Frontjába. — Hasonló bejelentést tett Kisslinger István nyugalmazott kapitány vezetésével a frontharcosok szövetségének temesvári csoportja is.

— **Két katona halálos szerencsétlensége.** Bucurestiből jelentik: A piperai repülőtéren súlyos szerencsétlenség történt. Egy katonai autó két repülőgépmotort szállított és árokba fordult. A szerencsétlenség következtében két katona meghalt.

— **A főpolgármester hazakerkezett.** Baran Coriolan dr. főpolgármester, aki napokon keresztül hivatalos ügyekben a fővárosban tartózkodott, visszatért és ismét átvette hivatalának vezetését.

— **Születések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Darnai Ilés János, Zahl Rachita, Geber Mária, Thea Margit, Dragan Stefan Nicolae.

— **BETEGSÉGE MIATT ÖNGYILKOS LETT** Badescu Stefan ötvenkét éves tisztviselő, aki erzsébetvárosi Tolstoi ucai lakásában nagyobb mennyiségű lumnált vett be és meghalt.

— **KIGYULLADT A RUHÁJA.** Lesinger Persida harminc éves, a temesvári gyufagyárban dolgozó munkáso ruhája munkaközben kigyulladt és a munkáso súlyosabb égési sebeket szenvedett. Beszállították a kórházba.

— **NEM EJTETTE EL A TEMESVÁRI ÜGYVÉDI KAMARA A NYELVVIZSGA TERVÉT.** Az egyik temesvári lap híradása alapján néhány nap előtt elterjedt az a hír, hogy a temesvári ügyvédi kamara nem fog nyelvvizsgát tartani és az erre vonatkozó terveket végleg eljettette. Cigareanu Livius dr., az ügyvédi kamara dékánja ezt a hírt cáfolja. Kijelentette, hogy az ügyvédi kamara vezetősége a nyelvvizsgák tervének eljettésével kapcsolatban hivatalosan nem nyilatkozott. Az ügyvédi kamarák szövetségének a nyelvvizsga elrendelésére vonatkozó határozata érvényben van és a temesvári ügyvédi kamara vezetősége a nyelvvizsga tervét nem ejtette el.

— **Jótekönyvelő virslidélután.** Az erzsébetvárosi női misszió január 22-én, vasárnap délután öt órakor a Lahovari-terevő Kiefer-vendéglőben virslidélután rendez. A jövedelmet az egy lejtes gyermeknépkonyha javára fordítják.

— **A CFR VALUTAÁRFOLYAMAI FEBRUÁR HÓNAPRA.** Bucurestiből jelentik: A CFR igazgató-tanácsa február hónapra a következő beváltási árfolyamokat állapította meg az idegen valuták számára: egyiptomi font 696.90, holland forint 78.89, drachma 1.01, dinár 3.08, német márka 41.92, pengő 27.27, dán korona 30.38, török font 83.83, angol font 679.48, olasz lira 7.24, dollár 145.24, aranydollár 241.86, francia frank 3.79, csehkorona 4.82, bolgár leva 1.70, palesztinai font 680.17, zloty 26.55, svájci frank 32.83 lei. Ezeket az árfolyamokat alkalmazza a Wagons Lits, valamint a többi utazási iroda is. A külföldi utazásoknál 38 százalékos felárat számítanak.

— **Páter Christ Stefan felgyógyult.** Közlöttük, hogy Páter Christ Stefan, mehalai plébános, a szalvatoriánus rend romániai tartományfőnöke, súlyosan megbetegedett és az irgalmasok kórházában meg kellett operálni. A gyomorműtét kitűnően sikerült, a beteg állapota rohamosan javult és holnap, vasárnap, már el is hagyhatja a kórházat. Egy ideig még házi ápolásban marad, majd átvészli ismét egyházi ügyeinek vezetését.

— **Tűzoltóságok ellenőrzése.** A kormány az egész ország területén működő katonai és polgári tűzoltóságok ellenőrzése céljából tíz ellenőrző csoportot szervezett és pedig mindegyik királyi helytartóság számára egyet. A temesi helytartóságban Temesvár székhellyel a tizedik ellenőrző csoport működik. Az ellenőrző csoport felügyel a katonai és polgári tűzoltóságok működésére, felszerelésére, pénzkezelésére, a tűzoltósági alakulatok megfelelő kiképzésére, a tűzoltósági intézményekkel kapcsolatos törvények és rendeletek betartására. Az ellenőrző csoport, amely mindennemű tűzoltósági ügyben összekötő kapcsot képez a katonai és a polgári hatóságok között, szakvéleményt ad ezenkívül minden olyan alkalommal, amikor a polgári hatóságok tűzoltósági felszerelést vásárolnak.

Mozsi

M Ű S O R :

SZOMBAT JANUÁR 21.

APOLLÓ: Nincs előadás.

CAPITOL: Tiroli hangverseny (német film).

RIVOLI: A nyugat leánya (német film).

SCALA: Olimpiász II. rész (német film).

— VAIDA-VOEVOD KIRALYI TANÁCSOS A FŐVÁROSBAN. *Bucurestiből jelentik:* Péntek este Bucurestibe érkezett dr. Vaida Voevod Alexandru királyi tanácsos.

— A KORMÁNY GAZDASÁGI BIZOTTSÁGÁNAK ÜLÉSE. *Bucurestiből jelentik:* Mitita Constantinescu nemzetgazdasági miniszter elnöksége alatt ma ülést tartott a kormány gazdasági bizottsága. Az ülésen több külkereskedelmi kérdést vitattak meg és a miniszter tájékoztatta a bizottság tagjait a folyamatban lévő külkereskedelmi tárgyalásokról.

— Tilea londoni követ a külügyminiszternél. *Bucurestiből jelentik:* Grigore Gafencu külügyminiszter ma kihallgatáson fogadta Tilea Viorel londoni követet.

(—) Metzger Márton dr. ünneplése. Metzger Márton dr. Temesvár-józsefvárosi prépost-plébános pappá szentelésének negyvenedik évfordulója alkalmából a Temesvár-józsefvárosi katolikus templom énekkar meleg ünneplést rendezett. A dalosok körében megjelenő Metzger Márton dr.-t Szegő Ferenc karnagy üdvözölte, amire a jubiláló prépost-plébános meghatót szavakban mondott köszönetet. Utalt arra, hogy a templomi énekkar híu munkatársa neki, mert hozzájárul az istentisztelet magasosztosságának emeléséhez. Ezután Igaly Alfréd főtitkár rámutatott azon értékes támogatásra, amelyben Metzger Márton dr. a húsz éve működő templomi kórust részesítette. Metzger Márton végül a kórus 12—20 év óta szakadatlanul működő tagjainak emléktárgyat nyújtott át.

(—) Küldöttségek a királyi helytartónál. Tegnap délelőtt lelkészeik vezetése alatt Hodony és Lacunás községek görög keleti küldöttségleg jelentek meg Marta Alexandru dr. királyi helytartónál és templomaik számára segélyt kértek.

(—) Öt évre vezik ki a városi adót. Megírtuk, hogy a város pénzügyi osztályának tisztviselői megkezdték a városi adók és illetékek alapját képező tárgyak összeírását. Az összeírás most nem egy esztendőre történik, mint a múltban, hanem öt évre. Egy másik újítást is behozott a város és pedig azt, hogy amennyiben valamely ingatlan hozadéka legalább 25 százalékkal kevesbedik, úgy a tulajdonos kérheti az ingatlanra kivett adó leszállítását. A háztulajdonosok ezzel az intézkedéssel elégedetlenek és azt kívánják, hogy a város a 25 százalékos legalább húszra szállítsa le. Valószínű, hogy ennek érdekében mozgalmat indítanak.

HIRSCHL & Co.

TIMISOARA III., STRADA TREB. LAUREAN 5,
TELEFON: 16-74.

— GÖRING AJÁNDEKA BALBONAK. *Berlinből jelentik:* Göring tábornagy, porosz miniszterelnök, egy új típusú német repülőgépet küldött Balbonak ajándékba.

(—) Halálozások. Nicorescu Nicolaené, született Roja Danica, Nicorescu Nicolae nyugalmazott tanfelügyelő felesége hatvanéves korában meghalt. Az elhunytban Nicorescu Eusebiu dr. ismert temesvári ügyvéd és dr. Mateescu Felicia édesanyjukat gyászolják. Az elhunytat ma, szombaton, délután három órákor temetik az erzsébetvárosi Romulus-ucca 4 szám alól, az erzsébetvárosi temetőben. — Meghaltak ezenkívül: Milos Lucia egy éves, Klein Boldizsár hatvanhárom éves földműves, Belega Nicolae harminc éves munkás, Bot Dumitru negyven éves. Behejnik Jánosné, született Révész Katalin rövid, de súlyos szenvedés után 48 éves korában meghalt. Halálát mélyen sújtott férje, gyermekei, Kálmán és Irma, unokája, valamint kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése a józsefvárosi temetőben lévő Féger-kápolnából holnap, vasárnap délután 4 órákor megy végbe. — Vitian Lavinu 16 éves, Badescu Stefan 52 éves.

— FEBRUÁRBAN VALASZTÁS LESZ A KÁRPÁTALJÁN. Huszról jelentik: A kárpátaljai kormány február 12-ére tűzte ki az első országgyűlési képviselők megválasztását. Az első kárpátaljai ukrán országgyűlésnek 32 képviselőtagja lesz.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLTATA:

Szombaton, január 21-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Bratianu téren levő Götz gyógyszerház.

A II. kerületben a Traian téren levő Kigyó gyógyszerház.

A III. kerületben a Miron Costin uccában levő Merkleier gyógyszerház.

A IV. kerületben a Bratianu uccában levő Diana gyógyszerház.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Gyilkosság a moziban

Ez a címe a Déli Hírlap új regényének, melynek közlését a holnap reggel megjelenő számunkban kezdjük meg. A regény telve van izgalmasabb részekkel, de soha nem megy túl az irodalmi ízlés határain. Bővelkedik a váratlan fordulatokban, de mellőzi a ponyvairodalom alantas fogásait. Az olvasó

mindvégig feszült érdeklődéssel kíséri a cselekményt és ez az érdeklődés folyatásról folytatásra nő. Új előfizetőinknek lehetővé akarjuk tenni, hogy a regényt elejétől olvassák és ezért mindenki, aki már most előfizet február elsejétől, a hónap végéig ingyen kapja a lapot.

Fel akarták robbantani a londoni repülőteret

De Valera sajnálkozása a Chamberlain fia elleni merénylet felett. — Véget ért a londoni merényletsorozat

Londonból jelentik: Anglia és Észak-Irország lakosságát a sorozatos bombamerényletek még mindig erősen nyugtalanítják. Legutóbb újabb ellenőrizhetetlen hírek terjedtek el, amelyek szükségessé tették, hogy a közint megóvása érdekében rendkívüli intézkedéseket biztosítsanak.

Ulsterben az egész rendőrséget riadókészültségbe helyezték.

Állítólag már hetekkel ezelőtt névtelen levelekben jelentették be az angol rendőrségnek a merényletek tervét. A tervbe vett merényletek között volt a londoni katonai repülőtér felrobbantásának terve és

merényletek megkísérlése a nagyobb angol rádióadó állomások ellen. Az a hír is elterjedt, hogy a Londonból Irországba induló expressz vonat ellen is merényletet fognak megkísérelni.

De Valera ír miniszterelnök táviratban fejezte ki sajnálkozását Chamberlain miniszterelnöknek a fia ellen Irországban megkísérelt merénylet felett. Az ifjú Chamberlain kijelentette, hogy ő a merénylet ellenére sem rövidíti meg írországi tartózkodását.

A Scotland Yard vezetőjének véleménye szerint a Londonban elkövetett merényletsorozat véget ért, és újabb merényletektől nem kell tartani.

— ÖSSZEHIVTÁK AZ OLASZ NEMZETVÉDELMI TANÁCSOT. Rómából jelentik: A legfelsőbb olasz nemzetvédelmi tanácsot február 6-ra összehívták. Az ülésen Mussolini elnököl.

— BEZÁRJÁK A BUDAPESTI VIGSZINHÁZAT ÉS A TERÉZKÖRÜTI SZINPADOT. Budapestről jelentik: A nyilaspárti Magyarország értesülése szerint a Vígsház február elsején az összes tagjainak felmond és bezár. Ezt megelőzően a Teréz-körúti Szinpad fogja becsukni kapuit. A Vígsház részéről egyelőre cáfolják a hírt.

(—) Esküvő. Markhó Jenő és Szathmáry Gitta január 25-én, este félhét órákor tartják esküvőjüket Budapesten, a felsőkrisztinavárosi plébániatemplomban.

— ZÜRICH TÖZSZEZÁRLAT: Páris 11.69 és háromnegyed, London: 20.73 és fél, Newyork: 44.26, Brüsszel: 74.85, Milánó: 23.30, Amsterdam: 240.50, Berlin: 177.20, Szófia: 540, Varsó: 83.50, Prága: 15.16, Belgrád: 10, Bucuresti: 325.

vizvezeték szerelése és javítása

— BÜVÁRNASZÁDOKAT ÉPÍT NÉMETORSZÁG. *Londonból jelentik:* Az angol kormány most kezdte tanulmányozni a búvárnaszádok építéséről szóló német javaslatot. A német javaslatról és az angol kormány álláspontjáról eddig nem került nyilvánosságra semmi.

(—) Sikkeszót nándorhegyi adóügynök. A nándorhegyi adóhivatalban tartott ellenőrzés során kiderült, hogy Blidariu Ioan adóügynök sorozatos szabálytalanságokat követett el. Megállapították, hogy az adónyugtákra kilenc lei bélyegyet ragasztott, holott ez nem kötelező. A bélyegeket azután leszedte és újból eladta. Ezenkívül az adóhivatali főnökkel való rokoni kapcsolatait kihasználva, rapidijákat inkasszált olyan utazások után, amelyeket sohasem tett. Blidariut büntetésképpen hat hónapra felfüggesztették állásától és fizetését megvonták. A hat hónap után Blidariut elhelyezik Nándorhegyről.

(—) Fiatal asszony tragikus halála. Hack Teréz lungai asszony koraszülék következtében súlyosan megbetegedett. Állapotát súlyosbította, hogy náthával is fellépett; és hiábavaló volt az orvosok fáradozása. Életét nem tudták megmenteni, mert a zombolyai kórházban, ahova bezállították, meghalt.

(—) A textil- és ruházati cikkek készítő iparosok céhének megalakulása érdekében megkezdődtek az előkészületek. Az előkészítő bizottságban Cristea Gheorghe, Kirity Ioan, Belean Adam, Ardelean Iosif, Karl József, Elaj Iuliu, Ambrus Sándor, Stefan Eutim, Stefan Ioan, Popovici Ilie, Haasz Hermann, Tuvicsák Ferenc, Orbán Gyula és Krausz N. foglalnak helyet. A céh alakulócéljait január 29-én délután kilenc órai kezdettel a munkakamara helyiségében tartják

— JANUÁR 24-ÉN, KEDDEN VASÁRNAPI MUNKASZÜNET VAN. A múlt év folyamán módosított törvény értelmében január 24-én, az egyesülés ünnepén vasárnapi munkaszünet lesz. A törvény értelmében tehát a vállalatokra, üzletekre, gyárakra a vasárnapi munkaszünet rendelkezései érvényesek.

— Új árfolyamok az elvámolásnál. A pénzügyminiszter a Banca Nationala közbenjárására megállapította a vámhivatalokra nézve kötelezően a hivatalos árfolyamokat a következők daviszák tekintetében: belgas 55—55.59, svédkorona 82, holland forint (30 százalékos kvótára) 188.75—191, dollár (30 százalékos kvótára) 9—9.22, fontsterling (clearing 20 százalékos kvótán) 1438.55—1447.75, ugyanaz 30 százalékos kvótán 1146.80—1150.55, ugyanaz 40 százalékos kvótán 1634.35—1634.90.

— LÉGIKÖZLEKEDÉS FRANCIAORSZÁG ÉS AMERIKA KÖZÖTT. *Párisból jelentik:* A francia külügyminiszter írium közli: A francia kormány engedélyt adott az Egyesült Államok kormányának, hogy kereskedelmi légi vonalat szervezzen Franciaország és az Egyesült Államok között. Az engedély hat hónapra érvényes, legfeljebb hetenként négyszeres utazásra és azt azzal a feltétellel adták meg, hogy a francia repülésnek is hasonló jogot biztosítson az Egyesült Államok kormánya. A fenti ideiglenes egyezményt hosszabblejárattal szerződéssel helyettesítik és annak megkötése érdekében rövidesen megindulnak a tárgyalások.

a legolcsóbban

— MEGKETTŐZIK A PANAMA-CSATORNA ŐRSEGET. *Washingtonból jelentik:* Illetékes helyen úgy tudják, hogy a hadvezetőség határozata értelmében megkettőzik a Panama-csatorna őrzetere kirendelt katonai létszámot. A csatorna őrzetere eddig 13 ezer főnyi legénység látta el.

Szerkesztői üzenetek

R. I. Temesvár. A Nemzeti Ujjászületés Frontjába való belépési nyilatkozatok nyomtatványain nincsen külön rovat a nemzetiség számára, hanem csak az eredet (origine etnica) részére. Az egyes osztályokba való beosztás aszerint történik majd, hogy ki milyen származásának vallotta magát. Egyelőre román és német nyelvű belépési nyilatkozatok vannak forgalomban. Ön, aki magyarnak vallja magát, ne írjon alá német belépési nyilatkozatot, hanem vagy román, ha sürgős a belépése, vagy várjon néhány napig, míg kiderül, hogy lesznek-e magyar nyelvű belépési nyilatkozatok is. A nemzetiség meghatározásánál nem a név a döntő, hanem a valamilyen nemzetiséghez való tartozandóság megállapítása. Ön tehát a származási (origine etnica) rovatba írja bele, hogy magyar.

D. A. A fenti üzenet önnek is szól.

Mindent tanulni kell

A szálló telefonja percek óta csengett, de a kisasszony nem jelentkezett. A lekapesolatlan kagylóba bömbölt a hang:

— Dudúúú, dudúúú, ön alszik?

Valóban Esser kisasszony, a szálló telefonkezelője aludt. Elaludt a telefonnál. Kilenc napig aludt az a tárcsázó Csipkerózska, azután meghalt szegény

Hányszor riasztottak fel méla szenderegésemből középiskolai tanulmányaim alatt a legkiválóbb szakítók:

— Alszol!

Az ilyen alvósnak rendszerint szekunda lett a vége. Sokszor láttam az életben, hogy valakinek baja lett abból, hogy aludt. Egy katonával szolgáltam, akit lelőttek, mert aludt a drótkadálynál. Láttam aludni olyan embereket, akik jártak. Ha egy percre megállt a század, a puskacsőre hajoltak és aludtak. Miről lehet álmodni a puskacső fölött? A csőben golyó volt. Ha valaki viccet akart volna csinálni, meghuzta volna a ravaszt, a katona rögtön felébredt volna.

Ezek mind olyan esetek, amikor valaki aludt, bár nem lett volna szabad. Ezekről mások is tudnak. Ki tud arról, ha valaki nem alszik, pedig aludni kellene. Ki tud azokról, akik nem tudnak aludni és órákon át viaskodnak magukkal, változtatják a testhelyezkedést és gondolatokat, amelyek csak nem akarnak eltávozni. Mondják, hogy számolni kell, vagy erdőzugást kell hallani, valami ritmikusot és mégis monotonot. Látni kell éjjel, a zahogó sötétben aranykalászos táblákat, amelyek sejhemen hullámoznak a szélben, amely az álmot hozza el.

Öreg nemalvóknak vannak ilyen receptjeik. Mindenesetre van egy módszer, amely mellett jobban el lehet aludni, mint luminálal. Ezt a módszert Breuninger tanár ur alkalmazza Stuttgartban, ahol olyan iskolája van, amelyben aludni tanítanak. Az almatlanság rossz szokás — mondja a tanár ur — az álmait ember meg kell tanítani — aludni. Tizenegy órákor este kezdődik a tanítás a Breuninger tanár ur iskolájában. Messze földről járnak oda a tanítványok, akik mind elhasználták az életben pár száz gramm veronált, öreg nemalvók, akik Breuninger tanár módszerétől várják, hogy Morpheus kegyébe fogadja őket. Ugy vannak elhelyezve az ágyuk a stuttgarti iskolában, mint az iskolában a padok. Nem alátomosít mondanak az oktatók, hanem azokat a könnyű gondolatokat diktálják, amelyek közelebbre hozzák az álmot. Az első órákon a helyes fekvési módot tanítják, hol kell tartani a fejet a vánkoson és hogyan helyezkedjék el a szív. A tanítvány helyzetét nem változtathatja, nem foroghat az ágyban és úgy kell elaludnia, ahogy eredetileg lefektették.

Nem fiatal emberek járnak esténként a stuttgarti iskolába. Megviselt emberek, akik idegeiket már jórészt elkoptatták. Valamikor mind nagyszerű alvók voltak és valamikor mind bölcsődára, vagy az anyjuk meséjére aludtak el. Még akkor is nagyon jól aludtak, amikor, mint fiatal emberek egész napon dolgoztak. De azután jött az élet és a pénz. A pénz, vagy megmaradt, vagy elment, de mindenképpen elvontotta az álmokat. Az alvás és a pénz ellenlábask. Pedig a stuttgarti iskola tanítása szerint nem rossz, ha az alvást kívánó ember nem gondol semmire, csak folyton aranykalászt ömlését hallja, azt a végtelenbe vesző, csillángelő zörejt, amely jól esik az embernek. Általában csak arra kell gondolni — így tanítják — az embernek, ami kellemes. Például: az álmatlan ember favorit focibalcsapaja játszik és a kedvelt csatárok folyton elkapják a labdát és viszik az ellenfél kapuja felé...

Száz és száz ilyen receptje van Breuninger tanár ur iskolájának. Az is hozzá tartozik az elaltatás módszeréhez, hogy a tanítványok vetélkednek: ki alszik el előbb. Meg tudják különböztetni a valódi alvást a szimulánstól és aki bizonyos idő múlva még ébren van, az szekundát kap. Tehát fordítva van, mint a középiskolában. Szuggesztion nyugszik Breuninger ur sikere, de megantit az önszuggesztio egyik legnehezebb feladatára, hogy hogyan lesz az ember urrá saját öntudatán, hogyan csempézi át magát a tudattalan drága és bajnáklú világába.

A felsőbb tanfolyam az alvók iskolájának olyan részén van, amely a város uccájára néz és a nyitott ablakon át este 11 órákon a villamoszaj és az uccá elhaló lármája hallatszik. Aki az épület kerti részében már jól tud aludni, az ebbe a „felsőbb osztályba” léphet és az alvás nagymesterévé lesz. Állítólag a legcsökönösebb éberek is megadják magukat a stuttgarti iskolában, ahol úgy tudják az embereket elaltatni, mint a dolgokat a Népszövetségél, Genfben. a nemzetek iskolájában.

DÉLI HÍRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

SPORTSEMÉNYEK

Szombaton és vasárnap bonyolítják le Kolozsvárt Erdély ökölvívó bajnokságát

A győztesek Bukovina bajnokaival mérik össze erejüket. — Nagy az érdeklődés a mérkőzések iránt

A szombaton és vasárnap megtartandó Erdély ökölvívó bajnokságának küzdelmeire beérkeztek a nevezések, melyek a következők:

Légsúly. Orban Orbán MTE, Vlad Dionisie Soimii Nagyszeben, Vasiliu CFR Kolozsvár, Vasilescu CFR Kolozsvár, Aszalós Antal KKASE, Heinrich KKASE.

Bantamsúly. Boer Alexandru MTE, Német Ferenc KKASE.

Pehelysúly. Kádár Gyula MTE, Paizs N. CFR Kolozsvár, Albus Vasile KKASE, Dorianu III. KKASE.

Könnyűsúly: Szász Rudolf MTE, Dénes József Soimii Nagyszeben, Selindar Eduard Jiul, Dorianu II. CFR Kolozsvár, Dorianu I. KKASE.

Weltersúly. Benke József MTE, Andrasiu CFR Kolozsvár, Kádár Tibor KKASE.

Középsúly. Burian Ioan MTE, Dancila Constantin Soimii Nagyszeben, Preja Liviu Jiul, Marksteiner KKASE, Ferenczy J. KKASE.

Kisnehézsúly. Veress Sándor MTE, Pop Petre Jiul, Erdélyi J. KKASE.

Nehézsúly. Welzer Ferenc MTE, Wachsmann Mihály Soimii Nagyszeben, Pálfi Victor KKASE.

A bajnoki küzdelmek győztesei február 12-én Bucovina bajnokaival mérik össze erejüket a továbbjutásért. Ezt a mérkőzést valószínűleg Marosvásárhelyen rendezik meg.

A szombati és vasárnapi bajnokságok mindenesetre olyan izgalmas és érdekes küzdelmeket fognak hozni, amilyen még nem volt Kolozsváron.

Nem engedélyezi a román szövetség a párisi mérkőzést

A román válogatott csapatnak február 19-én Párisban kellett volna játszania. Ez a mérkőzés elmaradt, mert a szövetség nem engedélyezi a csapat elutazását. A mérkőzés letiltásának igen komoly és alapos oka van. A szövetség mindenáron meg akarja akadályozni, hogy a keleti turán oly szépen szereplő csapat teljesítményét egy párisi mérkőzés sikertelensége lerontsa. A román csapat tagjai nincsenek edzésben, ugyanakkor a párisiak még mindig bajnoki mérkőzéseket játszanak, ilymódon a mérkőzés kimenetelére egy perccel sem lehet vitás. Ez a rendelkezés nagyon helyes. Ugyilátszik a szövetség eltekint az esetleges anyagi előnyöktől és kizárólag az eredményre helyezi a fókuszot. Amikor a román csapat is edzésben lesz, nem lesz semmi akadály, hogy lejátszák a párisi mérkőzést, addig azonban szó sem lehet róla.

SPORT-FOTO-OPTIC
A legolcsóbb sportcikk és azok javítása
A. M. MÜLLEY-nél
Timisoara, I. Strada Solderer 11.

Népes mezőny a német fedettpálya teniszbajnokságon

Németország fedettpálya teniszbajnokságai tegnap megkezdődtek. A magyar színek képviselői minden számban a „kivettek” közé kerültek. A férfi egyesben Menzel német, Henkel német, Bolelli francia és Asbóth magyar a „kivettek”. A női egyes „legjobbja” az amerikai Wheeler, a következő csoportokat Kovács juszolász, Somogyi Klári magyar és Hamel német vezetik.

Vegyespárosban a „kivettek” a következők: Metaxa—Wheeler, Mitics—Kovács, Asbóth—Somogyi Klári. A női párosban az első csoportban Wheeler—Hamel, a másodikban Kovács—Somogyi-pár áll az élén.

A férfi párosban a Menzel—Metaxa és Bolelli—Pelizza-párok a legerősebbek. A magyar Csikós—Dallos dr.-pár Menzelék, az Asbóth—Pető-pár a franciákhoz került.

Kijelölte a magyar szövetség a gyorskorcsolyázó világbajnokságra utazó versenyzőket. A gyorskorcsolyázó Európa-bajnokságokra a magyar szövetség Ladányi Gedeont, Hidvéghy Lászlót és Bácskai Erőnt küldte ki, azonkívül saját költségén Ladányi Ernő is kiutazik a versenyekre.

Mennyit kerestek a válogatott csapat tagjai? A keleti partján oly nagy sikerrel szerepelt román „Csikók” fejenként és mérkőzésenként a következő jutalmakat kapták: Ankarában 5, Istanbulban az első mérkőzésért 3, a másodikért 7 török lírát. Athénben az első mérkőzésért 1000, a másodikért 500, a pyruszi mérkőzésért 700 drachmát kaptak. (Egy török líra 83 lei, egy drachma 2.15 lei.)

Sporthírek mindenfelől

Nem fogadta el a szövetség az irek ajánlatát. Az ir labdarúgószövetség néhány nappal ezelőtt levelet intézett a román szövetséghez, amelyben közölte, hogy május 14-én hajlandó lenne a válogatottat Bucuresztbe küldeni. A román szövetség ezt az ajánlatot nem fogadhatta el, ellenben ajánlatot tett az ireknek egy dublini mérkőzésre.

Burdán még nem vetett részt csapatának mérkőzésén. Az Excelsior csapata vasárnap bajnoki mérkőzést játszott. Párisi jelentésekből kiténik, hogy Burdán még nem játszott a csapatban.

Dinu Crisiescu Franciaországban. A kiváló román távfutó legutóbb Franciaországban versenyzett, ahol hatodiknak érkezett be a célba. A francia sportsajtó elismeréssel ir Dinu Cris-tearól.

A kolozsvári Victoriának nincsen előadó játékosai. Felecan távozásával kapcsolatban Cojocaru, a Victoria Bucuresztben tartózkodó elnöke kijelentette, hogy a Victoriának nincsen előadó játékosai, így minden kombináció légbőlkapott.

IZGALMAS KÜZDELMEK VÁRHATÓK A TMAC—HERCULES BIRKOZÓVERSENYÉN. Vasárnap délután 4 órai kezdettel, érdekesnek ígérkező birkozóversenyt rendez a Hercules klub, a Iosif Vulcan uccai iskola tornatermében, amikor is vendégül látja a szomszédos Temesvár egyik legjobb képességű csapatát: a TMAC-ot A két egyesület, erre az alkalomra, a legjobbjait állítja starthoz és így egészen bizonyos, hogy izgalmas küzdelmek várhatók. A versenyre a belépés díjtalan.

Nem megy a magyar válogatott Ausztráliába. Az ausztráliai labdarúgószövetség meghívta a magyar csapatot három hónapra. Ez alatt a három hónap alatt a magyar válogatott körülbelül 20 mérkőzést játszott volna. A magyar szövetség a meghívást utazási nehézségekre hivatkozva udvariasan visszautasította.

Görögország felé vette útját az Ujpest. Az Ujpest csapata Egyiptomból Görögország felé vette útját. Szó volt arról, hogy a csapat Tel Avivban is lebonyolított mérkőzéseket, ezek azonban elmaradnak. A görög meghívások felett még gondolkoznak a tura vezetői. Különben az egyiptomiak szeretnék volna még két mérkőzésre visszatartani az Ujpest csapatát. A portya különítmény pénteken érkezik meg Pireusba és ha sikerül megállapodni a görögökkel, ugy szombaton és vasárnap két mérkőzést játszik az ujpesti csapat.

Április 2-án játszik le a svájci-magyar válogatott mérkőzést. Svájci-Magyarország válogatott labdarúgómérkőzés végleges határnapja április 2. A mérkőzés színhelye a zürichi Grashoppers-pálya. Az még kérdéses, hogy az Európa Kupáért megy-e a játék.

= KÖZGAZDASÁG =

A kisiparosok által benyújtandó személyzeti kimutatások adatai

A temesvári munkaadók szindikátusa részletes felvilágosítással szolgál

A temesvári ipari szindikátus figyelmezteti a munkaadó iparosokat, hogy a személyzeti kimutatások benyújtásának határideje január 31-én lejár.

Minden iparos, aki négynél több alkalmazottal dolgozik — ebbe beleértendő a tanonc, irodaszólgá, irodakiszasszony stb. is — e hó végéig köteles a személyzeti kimutatást négy példányban az ipariügyi felügyelőségnek, Erzsébetváros, Lahovary-tér 5. szám, első emelet, benyújtani.

A személyzeti kimutatás íve husz személyig két színi, azon felüli személyzetnél pedig fehér. A benyújtott négy példány közül a negyediket elismerve visszakapja az iparos. Az első példány nyolc plusz egy lei bélyeggel felülbélyegezendő, a második példány két lei repülőbélyeggel látandó el. A szóbanforgó iveket az ipari munkaadók szindikátusánál lehet kapni, ahol a kiállításra vonatkozólag is felvilágosítással szolgálnak.

Ezen személyzeti iveknek a kiállítása a következő: A belső oldalon fent elsőnek irandó: Első kategória. Alája jön a folyó szám 1., majd a munkaadó neve és azután a rovatok a munkaadó személyes adataival kitöltendő.

Az olyan kisipari cégeknél, ahol csak segéd, inas és esetleg napszámos van, a VII. kategória irandó és alája a folyó szám 2., majd a segéd neve és a rovat szerinti adatok.

A segédek után a nem képviselt személyzet neve irandó a kimutatásba, mint a VIII. kategóriába tartozók, alája ismét a folyó szám, majd a tanoncok, napszámosok nevei és a rovatok szerinti adatok. Az oldalon lent pedig a munkaadó aláírja az ivet.

A kimutatás első oldalán a 3 pont szerint az egvéni cégek, mint „individuala” cégek tüntetendők fel. A 4. pont „industriala”, a 7. pontnál beirandó, hogy az illető a patenta fixa melyik osztályában van megadótva. Az első oldalon még aláírás és cégbélyegző alkalmazandó.

Március 9-ig marad a buzaprémium

Szárazság van Argentínában, ahol gyenge lesz az áprilisi aratás

A buzaárak e héten erősen megszilárdultak, amit szakkörök három okra vezetnek vissza. Az első a szabadforgalmi árfolyamok emelkedése, a második, hogy az ország egyes helyein részletheány észlelhető, végül pedig,

Argentínából olyan hírek érkeznek, hogy a szárazság gyenge terméseredményekre enged kilyást.

Az argentinai buza áprilisban kerül aratásra és az óbuza kampányát a nemzetközi relációban erősen befolyásolja rendszerint az, hogy különösen Angliában és Németországban fellép a délamerikai termés és így nagyobb felesleg már nehezen helyezhető el. Románia százezer vagont kitevő feleslegét március

végéig a világpiac felszíván és ezért a romániai exportörök a most emlitett konstelláció mellett

csak jó áron válnának meg buzakészletüktől.

Hasonló okok befolyásolták a Gabonaértékesítési Bizottság elhatározását a kiviteli premium kifizetését illetően. Általában azt várták, hogy a 13 ezer leies premiumnak két hónapra való meghosszabbítását fogja a bizottság javasolni, azonban beírte egy egyhónapos meghosszabbítással, tehát

március 9-ig tovább fizetik a kiviteli jutalomdíjat

és majd a tavaszi világpiaci helyzet fogja megmutatni, hogy szükség van-e azok további fenntartására. A vonatkozó rendelet törvény a közeli napokban megjelenik.

A gabonaszindikátusnak nem kell ujjaalakulnia

A tagok azonban tartoznak exportálási jogukat külön kérvénnyel biztosítani

Az exportszindikátusok kötelező megalakításáról szóló törvény 48. szakasza szerint a külön törvény alapján létesített szindikátusok a törvény életbeléptetésétől számított három hónapon belül, tehát április 9-ig beolvadnak a törvény alapján létesült egyesületekbe. Ilyen például az 1931. évi gabonaértékesítési törvény alapján létesült gabonaszindikátus, amelynek nincsen szükséges újabb alakulásra, hanem összes tagjaival együtt egyesületté alakult át. Ez azonban nem zárja ki, hogy

a gabonaexportöröknek is kell kérvényt beadni, amelyben bejelentik, hogy a szakmával foglalkozni kívánnak.

A gabonaszindikátus — az új törvény folytán — valószínűleg vidéki fiókokat is fog létesíteni. Mindazok a kiviteli szindikátusok, amelyek nem törvényenél fogva, hanem a felek elhatározása folytán keletkeztek az új törvény alapján meg fogják alakítani új egyesületeiket.

— Száz leijen alóli fuvarozási ügylet illetékmen es. A bélyegtörvény szerint a fuvarozási ügyletek után 1.4 százalék illeték fizetendő. Egyes pénzügyigazgatóságok megállapítás alá vonák még azokat a kisebb fuvarozási ügyleteket is, amelyekre vonatkozó számla a 100 leit meg nem haladja. A megfelelő kérelmek alapján a központi bélyegbizottság úgy határozott, hogy a 100 leijen alóli fuvarozási ügylet mentes minden illeték és számlaadási kötelezettség alól. A feleknek azonban nem áll jogukban összefüggő jogcselekmény felaprózásával kitérni az illeték alól.

(—) Bőriparosok céhének megalakulása. A temesi helytartóság területeén működő bőriparosok céhe vasárnap, január 22-én délelőtt tíz órakor tartja alakuló közgyűlést Temesvárott a munkakamara nagyermbében. Az előkészítő bizottság a közgyűlésre az érdekelt bőriparosokat ez uton hívja meg.

(—) Bánáti bankok alapszabálymódosítása. A Legfelsőbb Banktanács jóváhagyta a Gátaljai Takarékpénztár alapszabálymódosítását 500 ezer lei alapőke megalapításával, valamint a Sásca—Montanai Takarékpénztár alapszabály módosítása 2.750.000 lei alaptőkével.

Árfolyamok, gabonaárak

PÉNTEK, JANUÁR 20.

A hivatalos devizaárfolyamok a következők: (az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti). Hollandi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is befigyelendő. Dinár 2.89—3.05, pengő 25 és 26.60—27, néme-márka 33—39, felár nélkül.

Emelkedett a buza ára a bányási gabonapiacra, mert megindult a szállítás Braila felé és ezáltal a kereslet is megélenkült. A többi gabonamű irányzata azonban csendes. A piaci árak a következők: temesi buza 390—395, torontáli buza 410, örökös tengeri 335, korpá 300, zab 430, takarmányárpa 330, tavaszi árpa 380, muharmag 310, napraforgómag 390, tökmag 680, kismalmi liszt a 30/70-es besztásból 740, nagymalmi liszt 760 lei százkilónként.

— Gazdanapok Kolozsvárt. Az EGE szokásos tavaszi vetőmagkiállítását az idén február 23—27 napjain tartja meg Kolozsvárt, a Katolikus Kör helyiségeiben. A kiállítás iránt a gazdálársadalom széles réegeiben már is élenk érdeklődés nyilvánul meg. A kiállításon bemutatottak: tavaszi gabona, kapás, takarmány, konyhakerti, virág, gyógynövény, stb. vetőmagvak, gumók, stb. A bejelentések az EGE címére Cluj-Kolozsvár Regalá 16. címére küldendő február 15-ig. A kiállítás alkalmából az EGE utazási kedvezmény engedélyezését kérte a CFR-től. A gazdanapok tartama alatt az EGE fiók gyanánt működő több száz gazdakör vezetői értekezletet tartanak Kolozsvárt. Ez alkalommal tartják meg az egyesület egyes szakosztályai alakuló közgyűléseit és ez alkalomból minden szakosztály értékes szakelőadásokat is rendez. Gyűléseket tartanak az EGE igazgató-választmányja, a Kolozsvári Gazdasági Egyesület, az Erdélyrészi Méhészeti Egyesület igazgató választmányja, a Magyar Színház disztribúciós rendez. A gazdanapok részletes programját annakidején ismereteni fogjuk. A kiállítás és a gazdanapok iránt érdeklődőknek készséggel és díjlanul nyújt felvilágosítást az EGE Cluj-Kolozsvár, Str. Regalá 16.

— A földadót átvizsgál az új pénzügyi évre. Az új közigazgatási törvény a községek jövedelméről a földadókat szánta, amelyet így az állam átenged a községeknek és ezek is végzik a behajtást. A földadó új kivetése esetén a most jövő pénzügyi év elején a községek bevétele hiányában megakadnának, mivel a kivetési eljárás első fokozatán hónapokat vesz igénybe. Viszont az az öt éves határidő, amelyre a mezőgazdasági adókat megállapítani lehet — az egyenesadó-törvény szerint — éppen most jár le. Ezért legközelebb külön törvény jelenik meg arról, hogy az öt éven át fizetett adó további egy évre, tehát 1940. március 31-ig meghosszabbítsák. A törvényt Calinescu Armand belügyminiszter szerkeszti és ezzel a falvak kiadásai már április 1-től fedezetet nyernek a földadókól.

— LANYHULÁS A BORPIACON. Az Argus jelentése szerint a borpiacra nagy a lanyhulás, az árak esnek, üzletkötések nincsenek.

— Csak a tőzsdén kötött ügyletekért felel az értékpapírszindikátus. A bucaresti tőzsdébiróság előtt Marinescu ezredes 800 ezer leire perelte az Értékpapírszindikátust, mert annak egyik tagja, Th. Bădăriu ilyen értékű értékpapírokat sikkasztott el, amelyeket a felpáras az a megbízással adott át, hogy azokat a tőzsdén alkalmas árfolyamon értékesítse. A tőzsdébiróság a keresetet elutasította azon pergálló kifogás alapján, amely szerint a felpáras és a szindikátus egymással tőzdeügyletet nem kötött és így legfeljebb a rendes bíróság előtt érvényesíthetne kártérítési igényt. Másrészt azonban érdemben is kimondotta, hogy a szindikátus felelőssége csak a tőzsdén kötött ügyletek likvidálására vonatkozik, nem pedig a megbízó és alkusz közötti jogviszonyra. A tőzsdébirósági ítéletet a bucarestii ítéletábla jóváhagyta.

Gyilkosság a moziban

Mindenki, aki már most előfizet, február elsejéig ingyen kapja a lapot

a Déli Hírlap regényének címe me nyek közlését JANUÁR 22-én megjelenő számunkban kezdjük meg

(=) **PIACI ÁRAK TEMESVAROTT** tegnap a hetipiacon a következők voltak: tojás darabja 250—3, szárazbab kilója 12—14, lenese 12 lei kilónként, kalarabé darabja 1—4 lei, sárgarépa kilója 4—6, paszternák 4—5 lei, hagyma kilónként 4—5, fokhagyma 8—10 lei, vörös cékla 3—4 lei kilónként, torma darabja 1—3 lei, káposzta fejenként 3—5 lei, kelkáposzta fejenként 2—4 lei, zöldpetrezselyem csomónként 1 lei, spenót kilónként 16—18 lei, csomónként: 2 lei, sóska csomónként 5—6 lei, fiatal hagyma csomónként 1—2 lei, retek csomónként 1—2 lei, tejfel literje 40—45 lei, juhtúró 36—40 lei, főzővaj 48—50 lei, vaj 64—70 lei kilónként, alma 6—20 lei kilónként, tömött liba 250—300 lei, csirke párja 35—70 lei.

— **Méhészgyűlések és szakelőadások.** Az Erdélyrészi Méhész Egyesület február hó 2-én Gyertyaszentelő Boldogasszony napján tartja meg az 1939. évi rendes közgyűlését. A közgyűlés ezuttal is ünneplés keretében fog lezajlani, amennyiben igen magas színvonalú szakelőadásokat rendez az egyesület a haladó méhészek számára. Előadásokat fognak tartani Stütz János az EME alelnöke, és dr. Örsi Pál Zoltán egyetemi magántanár. A méhészek körében már is nagy érdeklődés nyilvánul meg a közgyűlés iránt. A közgyűlésre az egyesület családtagokat és vendégeket is szívesen lát. Este méhész bankett lesz, amelyre szintén vendégeket is szívesen látnak.

Strassburg. 20.30: Szórakoztató zene. 21.30: Könyvnyű zene. 22.20: Lemezek. 22.30: Zenekari hangverseny. 24.45: Lemezek.
Varsó. 20.15: Szórakoztató zene. 20.55: Keringők. 22: Táncczene. 23.10: Táncczene.

VASÁRNAP, JANUÁR 22.

Bucuresti. 8.30: Ritmikus torna, orvosi tanácsok, hanglemezek, háztartási tanácsok. 9.55: Harangzugás, szentmisköczi, szentbeszéd. 12.30: „Serenada” jazzzenekar. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.05: Ion Manu előadása. 15.50: Alex. Lascarov Moldovanu előadása. 15.35: Eugen Popescu énekel. 15.50: Valeriu Măgureanu előadása. 16.10: Cantică Boeru zenekara. 16.45: Előképzősök órája. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Th. Sibiceanu zenekara. 19: Orvosi krónika. 19.15: Hanglemezek. 20: A nemzet órája. 20.15: Hanglemezek. 21.15: Operett közvetítés. 22.10: Hírek. 23: Sporteredmények.

Budapest I. 9: Hanglemezek. 9.40: Hírek. 10: Görögkatolikus istentisztelet. 11: Katolikus istentisztelet. 12.15: Evangélikus istentisztelet. 13.30: Operazenekar. 14: Makkai Sándor dr. előadása. 15: Hanglemezek. 16: Mezőgazdasági előadás. 16.45: Csorba Dezső cigányzenekara. 17.30: Rexa Dezső előadása. 18: Zenedélután közvetítése a Hubay-palotából. 19: Barabás Endre előadása. 19.30: Szalonzene. 20.05: Hírek. 21: Sporteredmények. 21.10: Kilián Zoltán hangképsorozata. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Téli sport Kassa környékén. Közvetítés. Beszél Puhár István. 23.35: Hírek német és olasz nyelven. 23.45: Szabó Kálmán jazz-hármasa. 24: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Rádió

SZOMBAT, JANUÁR 21.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, orvosi tanácsok, hanglemezek, háztartási tanácsok. 12: Országóra. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 17: Országóra. 18.15: A „Munka és Jókedelem” órája. 19.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.17: Gh. Murgu előadása hanglemezekkel. 20: Alex. Popescu előadása. 20.15: Szalonzene. 21: Rádióposta. 21.15: Melody jazzzenekar. 22: Hírek, sport. 22.15: Aurel Alexandrescu és Valentina Cretoiu-Tassian énekel. 22.50: Strauss-lemezek. 23: Hírek. 23.15: Dinu Serbanescu zenekara. 23.45: Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána éltrend, közlemények. 11: Hírek. 11.15: Ifjúsági

félóra. 11.45: Mit nézzünk meg? 1.10: Szimfonikus hangverseny. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hanglemezek. 3.35: Hírek. 4: Élelmiszerárak. 5.15: Az aranyfűl. Jánosi György meséje. 5.45: Hírek. 6: A magyar sport küszöbönálló feladatai. Előadás. 6.25: Kishonthy József énekel, kíséri Pertis Jenő és cigányzenekara. 7.20: A Posta műszaki tanácsadója. 7.35: Szalonzene. 8.05: Hírek. 8.50: „Carmosine”. Vigjáték három felvonásban. 10.30: Hírek, időjárásjelentés. 10.50: Budapesti Hangverseny zenekar. 11.30: Hírek német és olasz nyelven. 12: Hírek angol és francia nyelven. 12.10: Thaler Gyula és Végh Mihály jazzzenekara. 1.05: Hírek. Budapest II. 7.20: Pestis Jenő és cigányzenekara. 7.35: Mezőgazdasági félóra. 8.25: Csiki Gergely. Előadás. 8.55: Hanglemezek. 10: Hírek. Bécs. 19: Hangjáték. 20: Zenekari hangverseny. 21.10: Táncczene. 23.30: Szórakoztató zene. Belgrád. 18.20: Táncczene. 19.15: Lemezek. 21: Tarka-est. 23.15: Táncczene. Milánó. 20.20: Lemezek. 22: Hangjáték, utána tarka zene. 24.15: Táncczene.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés nem közzelhető. Házasság szavankint öt leu. minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szöveg. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala. Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-traffic. Piata Badea Cărtan 3. — Kardos-traffic. Piata Traian (szerb templom mellett). Grósz-traffic. Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-traffic. Piata Lahovari IV. kerület: March-traffic. Piata Küttel. — Nógrády-traffic. (Tivoli mellett) — Olariu-traffic. Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-traffic. Bul. Carol 54. — Galgóczy-traffic. Strada Brătianu 15/a. Telefon 13.

Állást keres

Zsúrokra, nagy vacsorákra a legfinomabb ételek készítését vállalom. Nagy gyakorlattal rendelkezem. Kovács Zsuzsa III., Str. Diaconul Coresi. 24. 593

Mosást, vasalást, takarítást vállalom szorgalmas fiatalasszony. Cím a kiadóban. 2848

Alkalmazás

Temesvári helybéli ügynök, aki magánfeleket is látogat, sürgősen keresetlik. Lei 5.000—10.000 kp. garancia szükséges az áru-kolekcióra. Havi 2000 lei minimális jövedelmét garantálom, azonban jövedelmező lehetősége könnyedén sokkal nagyobb. Ajánlatokat Fried lingeie, Oradea, Str. Saguna No. 19. 339

Házvevőt keres fiatal elvált mérnök. Fényképét visszaküldi. Cím Adalbert mérnök Craiova Str. Regele Joantiu 81. 608

Lakás

Bátorozott szoba folyóvízzel, fürdőszoba használattal az erzsébetvárosi villanegyedben március 1-től kiadó. Cím a kiadóban. 581

Ötszobás másodemeleti uri lakás Boulevardu Duca 6 szám alatt kiadó. Érdeklődni a Magyar Általános Hitelbank fiókjánál Timisoara. 603

Modern, magas földszintes, nagy egyszobás családiház, előszoba, fürdőszoba, kert kiadó. II. Str. Belas 33. 606

Adás-vétel

Veszek mélyített ezüst tészta tálat, hozzávaló sossierrel. Címetek súly és ármegjelöléssel a kiadóba kérem leadni. 604

Ottomán szép széles, jó állapotban lévő megvételeire kerestek. Címetek kérem a kiadóba leadni. 367

Tavaszi női kabát megvételre kerestek. Címetek a kiadóba kérem, ármegjelöléssel leadni. 369

Ezüst evészkészlet (6 személves) megvételre kerestek. Címetek „Ezüst” jellegre a kiadóba kérem leadni. 368

Ada-Kalehról Rahát (szultánkenyér)

Legfinomabb rózsá, narancs, vanília, málna, citrom, barack és csokoládé, kimérve, vagy szép kivitelű csomagolásban tetszés szerint nagyobb darab, vagy apróra vágva. Rendelésre minőség szerint: Finom lei 44. — Különlegessé lei 60. — Lokum lei 86 árban, postán, vagy vasúton promt szállít
Matics Mihály, Orsova
Depozit de Rachat dela Ada-Kaleh

Bőrönd szép nagy, jó erős, megvételre kerestek. Timis-nyomda I. Piata Brătianu 3. 335

Gyermekágy matracal, női asztal és egész új iskolapad eladó. Mikó Frida Dauerbach-palota. 607

Ha szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszennymant és liliompudert, hár o m színben. Kaparató kizárólag a

Városi

gyógyszertárban

a „Fekete Sasoz” I. Piata I. C. Brătianu.

1939. ÉVI LIPCSEI TAVASZI VÁSÁR

Kezdetre: március 5.
Minden felv. látogatást megad a
LEIPZIGER MESSAMT
LEIPZIG - Németország

60% utazási
kedvezmény
az összes német
vasúti vonalon

és
Angerbauer Jenő tb. képviselő, Timişoara, I. Strada
Gen. Praporgescu 2. — Telefon: 25—36.

Behejnik János úgy a maga, mint gyermekei: Kálmán és Irma, unokája: Edith, valamint a rokonság nevében fájdalommal szíven jelenti, hogy szeretett felesége, a jó anya, nagyanya és rokon,

BEHEJNIK JÁNOSNÉ

született Révész Ka'alin

rövid, de kínos szenvedés után, f. hó 20-án, 48 éves korában elhunyt.

Drága halottunk hült tetemeit január 22-én, vasárnap délután 4 órakor a józsefvárosi Fieger-kápolnából a római katolikus egyház szertartása szerint, örök nyugalomra helyezük. Temesvár, 1939. január hó 20.

EMLEKÉT KEGYELETTEL MEGŐRIZZÜK!